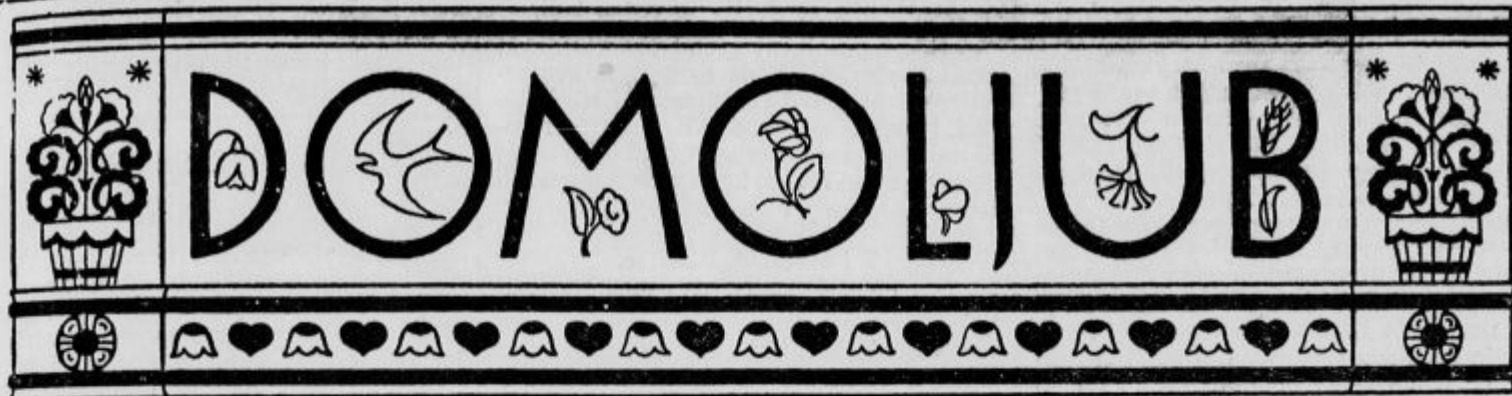

Izdaja vsake srede ob 6 jutraj. — Spis in dopis naj se pošilja Uredništvu „Domoljuba“, naročila redninske in inseratne pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Poslanec dr. Korošec.

Iz naše zunanje politike.

V evropski politiki sta se pojavili dve dejstvi, ki se v odlični meri tičeta posebno naše države. Prvo je, da se vedno bolj ojačuje in širi avitacija za zjedinenje Avstrije z Nemčijo, drugo je, da nas Anglija in Francija silita, naj ustvarimo zvezo balkanskih držav v svrhu, da se ohrani mir na Balkanu.

Združena Avstrija in Nemčija bi pomenili za našo državo veliko nevarnost. Njih gospodarsko življenje bi si z vso silo iskalo izhoda na Jadransko morje, na Trst. Sedaj mora Nemčija pri železničnih tarifnih popuščati v svojo škodo, da ji južnonemški in češki izvoz ne ide prirodnim potom na Trst, temveč da ga vsaj nekoliko reši tudi za severnonemška pristanišča. Gospodarsko težnje po Trstu bi postalo tem večje in nujnejše, čim bi Velika Nemčija segala vse doli do Šilja. Predstavljalo bi za nas neprestano nevarnost za našo zemljo in naš mir. Za to nismo proti združitvi Avstrije z Nemčijo iz razlogov kake mrznje, ampak samo iz skrbi za našo varnost in naš mir. Ker pa pomeni pri sedanjih razdelitvi slovenske zemlje združitev Nemčije in Avstrije tudi nevarnost za mir Italije, za to je le odobrati, da je naš zunanji minister dr. Ninčič izrazil priko, ko je radi poitalijančevanja Južnega Tirola nastalo med Nemčijo in Italijo napeto razmerje, ter šel za rešitve nevarnosti, ki jo predstavlja zjedinenje Nemčije in Avstrije za nas in Italijo, v Rim, da se tam razgovori z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Ker je naše stališče v tem vprašanju popolnoma čisto in narekovano samo od skrbi za mir, zato moramo zahtevati, da dr. Ninčič tudi naši javnosti odkrito pove, ali sta kaj in kaj sta z Mussolinijem zaključila v Rimu. Politika Nemčije, ki stremi za združitvijo z Avstrijo, pa je nespametna, ker nas sili, da se postavimo ob stran Italije, kajti sicer bi mi ne imeli z Nemčijo nobenih nasrotnih interesov ter bi lahko odkrito podpirali Nemčijo v njenem boju za pravice narodnih manjšin v Italiji.

Zveza balkanskih držav je drugo vprašanje, ki je prišlo na dnevni red zunanje politike. Kakor bi združena Nemčija in Avstrija težili z vso svojo gospodarsko silo na Trst, tako teži iztočni del naše države na izhodu na Solun. Mi sicer nimamo inter-

esa, da bi se radi Soluna vojevali z Grčijo, vendar pa je naša prirodna zahteva, ki nam je mednarodno zasigurana, da imamo neovirano pot do Soluna in v Solunu svoboden del pristanišča za naš izvoz in uvoz. Toda Grčija nam dela težave zaradi svobodnega pristanišča v Solunu, kakor tudi zaradi prometa na železnici od Dževdželija do Soluna. Sedaj nas je začela Grčija dražiti tudi s tem, da ponuja tudi Bolgariji izhod na morje skozi Solun, da nam ustvari tekmeča in da odvrne Bolgarijo od pota skozi bogato in tudi s slovanskim življenjem nastanjeno Trakijo. Mi želimo, da bo pri prisojevanju teh sporov z Grško navzoča kot neinteresirana tretja sila tudi Francija, in zato razumemo, da je dr. Ninčič, ko je opravil svoje posle v Rimu, pohitel tudi v Pariz, da s Francijo kot našo prijateljico prečisti to vprašanje. Ko bodo težave z Grčijo rašene, potem se lahko napravi najprej zveza med nami in Grki, a k tej zvezi bi polagoma pristopila tudi Bolgarija, Rumunija in, ako ne bo ugovora od strani Italijanov, tudi Albanija. Z Bolgarijo so se naši odnosi, odkar je odstopila Cankova vlada, zelo roboljšali, kar z odkritim veseljem pozdravljamo. Tudi na Balkanu se torej razmere v interesu miru zboljšavajo.

Pohvalno moramo tudi omeniti, da se je naš zunanji minister dr. Ninčič izrekel za to, da tudi Poljska vstopi v svet Društva narodov. Sedaj so v tem svetu razven Japoncev samo romanske in germanske države. Ako bi vstopila Poljska, bi smeli upati, da bi tudi slovenske države v njej našle svojega zagovornika.

Trenotno nam torej naš zunanjepolitični, mednarodni položaj ne vzbuja nobenega strahu za mir. Dočim smo se še pred kratkim bali, da bo Italija iskala novih zapletov z nami in to z namero, da se razširi ob italijanski obali v našo državo, je ta nevarnost vsled nastale napetosti med Nemčijo in Italijo odpadla. A tudi združitev Avstrije in Nemčije vsled našega najnovejšega skupnega nastopa z Italijo vsaj v bližnji bodočnosti ni pričakovati. Graje vredno bi bilo samo, ako se dr. Ninčič pri svojem zadnjem obisku ni potegnil za boljše usodo Slovencev in Hrvatov v Italiji, kajti nam se zdi nemogoče, da bi mogel dr. Ninčič sprejeti obisk naše kraljeve dvojice v Rimu na svojo odgovornost, dokler se ne pridrugači politika italijanske države napram našim zarobljenim bratom.

Žerjavov naglavni greh.

Svobodomiselno časopisje smatra za svojo posebno nalogo lagati o naši stranki. Ker ne morejo katoličanom z resnico škodovati, skušajo z obrekovanjem. Zlasti se v tem poslu odlikuje zastojkarska »Domovina«. Mi ne moremo odgovarjati na vsako laž, ki jo izležejo liberalci v svojih brezverskih časopisih. Zato nimamo ne časa ne prostora. Da pa »Domoljubovi« bralci vidijo, kako se dela proti Slovenski ljudski stranki, naj danes osvetlimo, kar piše vrhovni voditelj samostojnih demokratov v Sloveniji, bivši minister Gregor Žerjav.

Greh, ki iz njega izvira vse zlo.

Dne 29. junija 1921 je glasoval Žerjav in vsa njegova stranka za nesrečno centralistično ustavo. Demokratije in Pueljevi samostojneži so takrat zadali našemu narodu rano, iz katere neprestano krvavi. Prostora nam bi zmanjkalo, če bi hoteli naštevati vse, kar je na podlagi centralizma od takrat naprej naredila proti Sloveniji demokratska stranka. Žerjavova stranka je glasovala za takсни zakon, ki tare vsakega, ki ima količkar opraviti z oblastmi, demokratije so dvigali roko za proračune in proračunske dvanajstine, s katerimi so bili našim krajem naloženi dvakrat večji davki kot Srbiji. Drugi vodja samostojnih demokratov, Pribečević, je vzel staršem pravico, da bi še kaj govorili pri šoli, pri vzgoji lastnih otrok. Le plačevati še smejo. Vse slovensko gospodarstvo je na tem, da popolnoma obnemore. Strašni so ti grehi demokratske stranke. Vsi pa so posledica nesrečnega glasovanja za centralistično ustavo. Ta ustava, ki daje vso moč Belgradu, to je poglaviti Žerjavov greh. Dokler bo slovenski rod na svojih tleh živel in delal, vedno se bo zavedal, kdo mu je dal centralistično ustavo. Zastonj misli g. Žerjav, da se taki grehi kdaj pozabijo.

Da bi sebe opral

piše sedaj voditelj demokratov v »Domovini« o »naglavnih grehih« politike SLS. Tri grehe pravi, da je naredila naša stranka. Ogledimo si nekoliko to njegovo modrovanje.

Prvi naš greh, pravi g. bivši minister, je ta, da se borimo za pravice katoličanstva. Ali ni iz tega jasno, kako je vodite-

ljem liberalcev težko, da ne more svobodomiselstvo kar lepo po tihem iztrgati ljudstvu vere iz srca. Naša stranka, ki zahrbtno igre framacozstva razkriva, ki brani pravice Cerkve proti vsakomur in tudi proti državnemu nasilju, jim je samoposebi umevno zoperna. Dr. Žerjav taji, da bi pri nas svobodomiselci delali proti veri.

Toda »Domovina sama ga postavlja na laž.

V isti številki, kjer piše Žerjav svoj članek proti SLS, blati umazan človek sv. Frančiška. Ali ni to najboljši dokaz, da je pri nas treba braniti katoličanstvo in vse, kar je kristjani svetega? Kaj misli ta doktor, da bomo take stvari kar mirno prenašali in pustili, da širi »Domovina« brezverstvo in pohujšuje mladino?

Kaj je storil njegov tovariš Pribeževič?

Preteklo leto je prosvetni minister Pribeževič, ki je najozlogovitejši Žerjavov, izdal naredbo, da se verouk v meščanskih šolah poučuje le eno uro na teden. Tako bi prišli počasi od ene ure na nobeno. V učiteljskih, kjer se vzgajajo učitelji za naše ljudske šole, je odredil, da se v četrtem letu verouk sploh več ne poučuje. Nekaterim duhovnikom je bilo pod istim Pribeževičem naravnost prepovedano še hoditi v šolo poučevati verouk. Ali bo rekel g. Žerjav, da to ni delo proti katoličanstvu?

Kaj je rekel franceski framacoz?

Na Franceskem so pred leti vpeljali tako imenovano nevtralnno šolo, to je šolo brez vpliva Cerkve. Rekli so, da niso proti veri. Ko pa je bila enkrat upeljana, je izjavil framacoz Viviani: »Nevtralna šola je bila vedno laž. Potrebovali smo to laž, da smo potolažili tenkovestne. Sedaj pa tega ni več treba, sedaj igramo z odprtimi kartami. Nikakor nismo imeli z nevtralnno šolo drugega namena, kakor da ustvarimo splošno protiversko bojovito razpoloženje.«

Tako delajo svobodomiselci tudi pri nas. Katoličane bi radi uspavali, da bi pri tem pokvarili mladino. »Ko so ljudje spali, je prišel hudič in je vsejal ljulike med pšenicco, rži že Kristusova prilika. — Naj torej Žerjav piše, kar hoče, žalostna dejstva, ki jih vsak dan opazujemo, glasno govore, kako se na tihem dela proti krščanstvu. Brezverci se v pest smejejo tistim katoličanom, ki jim nasadejo na zapeljivo besedo.

Ena resnična — še ta le na pol.

»Vera še nikjer ni propadla radi države,« piše Žerjav in pove vendar eno deloma resnično. Neron je dal kristjane metati divjim zverem, Bismarck je na Nemškem zaprl šole in franceski svobodomiselci so prodajali cerkve na javni dražbi. Vsi ti so delali proti veri v imenu države in resnica je, da je niso iztrebili. Tudi divjanje svobodomiselcev v naši državi ne bo uničilo katoličanstva, ker si je še vsak razbil glavo, kdor se je zaleval v vogelni kamen, ki je Kristus. — Toda resnica je pa tudi, da je že marsikdo zaradi slabega zgleda, ki ga je videl v državi, izgubil vero. Vera torej ni propadla, propadli pa so ljudje, propadlo je njih poštenje.

Tudi to edino resnično je torej Žerjav le na pol zadel.

Avtonomije se Žerjav še vedno boji.

Drugi »naglavni greh« naše stranke, pravi Žerjav, je ta, da se bori za avtonomijo. Če je ta boj potreben, naj razsodijo tisti, ki čutijo strašna davčna bremena. Tudi marsikak zvest Žerjavovec se je že spreobrn timer v avtonomista, ko je začutil predrzno roko centralizma v lastnem žepu.

Tri neresnične trditve.

Pri tej točki se je dr. Žerjav poslužil treh neresnic. Naši stranki zopet očita sovražstvo do Srbov. SLS sloni na krščanskem temelju in nikogar ne sovraži, toliko manj ljudi, s katerimi smo skupaj v eni državi. Zahtevati enakopravnost pa se še ne pravi sovražiti. Res pa je, da sovražimo krivico. Pozvali smo že v našem listu dr. Žerjava, naj moško nastopi za take trditve dokaz. Ponovno ga vprašamo: Kdaj je kak naš voditelj, ko je govoril o avtonomiji, učil sovražstvo do Srbov? Moško z dokazi na dan, g. bivši minister Gregor Žerjav!

Žerjav dalje tako suče besede, kakor da bi Slovenci zahtevali še eno »novo državo« zase. Tega SLS nikoli ni rekla in nikoli zahtevala. Srbi dobro vedo, da avtonomija Slovenije ne pomeni »nove države«. Žerjav to tudi ve, zakaj piše drugače?

Samouprave, kolikor jih dopušča centralistična ustava, še niso izpeljane. Kdo je kriv? Žerjav trdi, da SLS. In vendar je bila skoro vseh pet let na vladi njegova stranka in on sam minister. Ni imel s seboj morda samo 20 slovenskih poslancev, tudi po letu 1923 je bilo za njim še 51 demokratov. Zakaj ni izpeljal tega zakona? Ali ga je mogla izpeljati naša stranka, ki ni bila na vladi? Tudi na radikale se Žerjav ne more izgovarjati, ker je bil z njimi skupaj na vladi en, nikoli pa od sprejetja ustave naprej naša stranka. Kdo se pri tem očitku ne spomni na basen, kako je volk, ki je pil zgoraj iz potoka, očital spodaj stoječi ovci, da mu vodo kali.

Izmišljena nevarnost?

Še en greh ima po Žerjavovem SLS na vesti. Pravi namreč, da mi »gonimo« o nevarnosti, da se Slovenci posrbijo. Odkrito povemo, da zaupamo na odporno silo našega naroda, da se to nikdar ne zgodi. Toda opozarjati na nekatera nevesela dejstva, smatramo za svojo dolžnost. Vprašajte naše župane, koliko odlokov in ukazov dobe od glavarstev in drugih oblasti v srbskem jeziku. Poglejte razne tiskovine in napise. Ali naj mirno prenašamo zapostavljanje našega jezika? Tudi proti takemu zapostavljanju bo naša stranka vedno dvigala glas, naj je to liberalcem prav ali ne.

Še hušje pa je, da je vedno bolj »srbsko« tudi uradovanje vedno večjega števila naših uradnikov. Točnost je pri pre mnogih izginila, ker je v Belgradu ne poznajo. Vloge se ne rešujejo pravočasno, ker se tudi v Belgradu zavlakuje reševanje. Na poštah se ponavljajo nerednosti kot pričajo porotne obravnave. Blizamo se turški ne samo srbski nerednosti in korupciji. Na vse to pa naj bi mi mirno čakali, da bo konec slovenskega imena in slovenskega poštenja.

Kdor ne čuti več slovensko in komur ni več za pošteno ime našega ljudstva, naj gre

z dr. Žerjavovo »Domovino«. Drugi pa si iz gornjih podatkov napravite sodbo po svetopisemski besedi: »Po njih delih jih boste spoznali.«

»Domovina« se je sama obsodila.

Da je »Domovina« brezverski list, je zopet dokazala zadnja številka. Ne samo s svojim ostudnim napadom na sv. Frančiška, kar obravnavamo na drugem mestu, temveč še prav posebno s tem, da še bolj ljuto kot dosedaj napada ljubljanskega škofa in sicer v popolnoma verski zadevi. Škof je kot višji pastir naših duš odločil, da je »Domovina« za versko mišljenje in življenje nevaren list. Odločiti o tem, ali je kakšna knjiga verska ali protiverska, ima pravico samo škof, ker je on zato poklican. In škof je govoril svojo besedo. Če je »Domovina« res katoliška, kakor trdi, bi se pokorila besedam in ukrepu višjega pastirja. Zakaj vsak katoličan, če hoče katoličan ostati, se mora v verskih zadevah pokoriti svojemu škofu, kakor se mora v državi vsak državljani v državnih zadevah pokoriti državnim oblastim, če hoče ostati v vseh državljanских pravicah.

»Domovina« se ne pokori, pač pa še veliko huje hujska proti svojemu nadpastirju. Tako so delali vedno krivoverci, kateri se niso hoteli pokoriti odločbi sv. Cerkve. Za nas je sedaj tembolj jasno in dokazano, da je »Domovina« brezverska, ker se očitno upira odločbi škofa v čisto verski zadevi in grdo hujska ter laže proti njemu. Vsak katoliški vernik sedaj natančno ve, pri čem da je. Kdor si ni bil na jasnem iz zadnje »škofovega pisma, mu je zadnja »Domovina« lahko odprla oči.

»Domovina« zoper škofa.

Brezverska »Domovina« se na čudne načine zvija pod udarci zadnjega škofovega pisma. Ker se ji ne posreči ovreči škofovih dokazov, ki so trdni in jasni, skuša podpreti svoje trditve z zmerjanjem.

»Domovina« vprašuje, kdaj so naši listi preklicali neresnice. Kje pa so pisali kakšne neresnice? Povejte in dokažite in takoj bo vse preklicano. Resnice pa vendar ne bomo preklicevali, pa naj vam bo še tako neljuba. Ali naj preključujemo, da so liberalci glasovali za centralizem ter s tem pomagali i spraviti Slovenijo na beraško palico? O tem smo danes vendar že skoro vsi Slovenci edini. Ali naj preključujemo, da je bil dr. Žerjav oz. njegova stranka od sedmih let skoro pet let na vladi in da je Slovenija v tem času izgubila svoje premoženje in samostojnost? Ali naj mari to preključujemo in resnici v obraz bijemo? Ali naj preključujemo, da so Domovina, Jutro in Slovenski narod brezverski listi, če smo pa navajali doslovno to, kar so pisali zoper vero in pravost? Ali naj preključujemo, da orjunaši niso streljali na ljudi? Če smo pa vse to sami doživeli. Ali naj liberalcem na ljubo resnici v obraz pljučujemo? Ne bo šlo, gospodje! Resnica nad vse, tudi če vam je neljuba.

»Domovina« navaja »Slovenca«, da je

NOVIČAR

»Domovina« grdi sv. Frančiška

Kdo se ne spomni velikanskega potresa, ki je komaj pred par desetletji razdejal mesto Messina na Italijanskem. V Messini je takrat izhajal šaljiv list »L'Asino«, po naše Osel. List pa ni bil samo šaljiv, temveč tudi silno brezverski. Nekaj dni pred potresom je prinesel bogokletno pesmico na božičnega Jezuščka, kjer ga pozivlje naj pokaže svojo moč, če jo res kaj ima, v tem, da pošlje potres.

Zdi se, da vlogo italijanskega Asina pri nas vsak način hoče prevzeti »Domovina«. Kar je napisala v zadnji številki o velikem svetniku sv. Frančišku, to je nekaj tako ogabno bogokletnega in ostudnega, da ne bo prav nič čudnega, če Bog tudi nad nas kdaj pošlje kazen, ker mirno prenašamo to ogabno grdo pisanje dr. Žerjavovega lista.

Skerro si ne uramo tega ponatisniti. Toda prav je, da vsi ljudje zvedo, kaj vse si drznejo pri nas brezverci, ker oblast napram takim grdobijam roke navzkriž drži in žal, prepogosto tudi mi.

Tele ja zapisala o sv. Frančišku:

»Kot mladenič je bil Frančišek zelo velik veseljak, krokar, pretepač, ljubitelj žensk, razkošnih poedin in krasnih oblek. V Asiniju je veljal za najbolj razuzdanega fanta, ki se ga je bal vsakdo in pred katerim so matere skrivale svoje lepe hčerke. Grdih bab pa ni maral in se je norčeval iz njih.«

Resnica pa je, da je bil sv. Frančišek tudi v svoji mladosti, ko je živel še v svoji družini in ko se še ni odpovedal svetu, eden najfinjših in naidostojnejših mladeničev. Bil je silno vesel in živahen, veliko je prepeval s svojimi tovariši po ulicah po šegah tedanjega časa, rad je razdal denar (bil je razreč iz bogate družine), toda kar najbolj vestno se je izogibal vsake nizkosti in podlosti. Bil je posebno obziren in tankočuten v občejanju z ženskami in med njegovimi tovariši je bilo znano, da se v pričo njega ni smela izreči nobena kvanta.

zemu na povelje menihov, »Domovina« ponavja in se sklicuje na neko knjigo. O gospodje, takih knjig, ki grdo lažejo o katoliški cerkvi, je še dokaj na svetu in se boste še lahko sklicevali. Celo na ostudno knjigo »Pater Kajetan« se lahko sklicujete.

Domovina se sklicuje na zapoved ljubezni do bližnjega. Vprav zapoved ljubezni do bližnjega nam vелеva, da neprestano opozarjamo ljudstvo na Vaše zapeljevanje v brezverstvo. Tudi Kristus ki je prvi učil zapoved ljubezni do bližnjega, ni prizanašal farizejem, ki so ljudstvo zavajali v brezverstvo, temveč jih je ob vsaki priliki brezobzirno razkrinkal in razgalil. Dejal jim je hinavci, gadjja zalega, pobeljeni grobovi in ni molčal k njihovim grehom. Molil je zanje pač, a ljudstvo je ponovno opozarjal: varujte se kvasa farizejev.

In teh dolžnosti tudi mi ne bomo nikdar zanemarili.

V tem se strinjajo vsi katoliški in protestantovski zgodovinarji, katerim je resnica nad vse.

Sv. Frančišek je eden največjih svetnikov, mož, ki je s svojim prostovoljnim uboštvom in s svojim redom, ki ga je ustanovil, naravnost zajezil razuzdanost, razkošnost in divjaštvo tedanjih časov, eden največjih mož-reformatorjev v svetovni zgodovini.

Ves svet se letos klanja spomenu tega največjega in najponižnejšega moža, katerega blagoslov se še danes po 700 letih razliva na krščanske narode, drugoverci klonijo svoje glave pred tem velikim božjim ljubljencem, pred veličino njegove osebnosti, cerkve se zidajo njemu v čast, italijanska vlada je celo dala tiskati znamke v njegov spomin, na stotisoče ljudi, ki so člani njegovih redov, gledajo v sv. Frančišku vzor svojega duhovnega življenja, tedaj pa ti pride dr. Žerjavova brezverska Domovina in pljune debelo kvanto na vse to ter ga psuje z razuzdancem, pred katerim so matere morale skrivati svoje lepe hčere.

Naravnost gnusno!

Če slovenski verniki, ki jim je sv. Frančišek velik vzornik, če zlasti slovenski tretjeredniki mirno prenesajo ta grdi napad na svojega velikega vzornika ter niso sposobni, da se postavijo za njegovo in svojo čast, potem niso vredni, da nosijo pas njegovega tretjerega reda.

Boj »Domovini«, boj Asinu v slovenski izdaji do zadnje kože! Ali naj si sami z molčanjem k grehu pletemo bič božje jeze?

Žrebanje za »Domoljubove« nagrade.

Pridni nabiralci novih Domoljubovih naročnikov, katerih je prav veliko število, pridejo do zasluženih nagrad. Vsi ki so spolnili pogoje našete v razpisu so dobili številke, iz katerih se je žrebalo. Številke so dobili tudi oni iz 1. in 2. skupine, ker ob odpošiljanju številke ni bilo še popolnoma jasno, kdo spada v prvo in drugo skupino in je bilo treba še nekaj vprašanj.

Žrebanje se je vršilo in sicer takole: Najprvo so se izločile one številke, ki spadajo v 1. in 2. skupino in za katere se ne žreba.

Te številke so naslednje:

Šte. 535 (37 novih naročnikov) dobi moško oz. žensko obleko in 20 kg Gazelamila (morda s cekinom, kaj se ve?)

Št. 34, 482, 536 in 537 dobijo moško ali žensko obleko.

Nadaljnje številke so se žrebale in sicer, da ni bilo treba vsake številke posebej vleči (kar bi bilo predolgo), se je določilo, da velja vedno potegnjena številka, pet številke pred njo in pet za njo, pri čemer se seveda številke iz prve in druge skupine ne upoštevajo. Od potegnutih številke so se potem številke uvrstile z ozirom na višino pridobljenih naročnikov v 3. oz. 4. skupino. Ko so bile nagrade v 3. skupini izčrpane,

vabil svobodomiselce v SLS, da se s tem ustvari slovenska fronta. Kje pa je v tem rečeno, kar dr. Žerjav trdi, da SLS priznava vsakega svojega pristaša, četudi je brezverec, za »dobrega katoličana«. Če svobodomislec vidi, da je politika SLS edino pametna in značajna — in takih je danes cela množica — zakaj ne bi smel z njo voliti? Zato pa še ni dober katoličan, temveč ostane brezverec. Domovina naravnost laže, če pravi, da je kdo nasprotno trdil. Kdaj? Kje? Kako?

Domovina trdi, da škof ne donaša dokaza, da liberalci zmetujejo razodeto vero. Gospodje, ali se nečete spomniti, kaj je pisal o Bogu Slov. Narod 1924, št. 245, ali o Mariji istotam, ali o odpustkih 9. nov. 1924, ali o peklju istotam? Ali ste pozabili na sv. Trojico in Mater božjo v Domovini št. 18. iz l. 1924, ali veste, kaj je pisalo »Jutro« o Rimu in papežu 17. febr. 1924? In vi si upate hinavsko vpraševati, kje da so dokazi, da so liberalci proti veri? Ali naj še navedemo, kaj se je pisalo proti veri v sokolskih glasilih?

Dalje se Domovina huduje, ker škof trdi, da ima politika z vero mnogo posla. Da da, gospodje, ima ga in ga mora imeti. Tudi v politiki se ne sme krasti, ubijati, olrkovati, goljufati, krivično jemati svoboda itd. Vprav zato, ker države in stranke nečajo vpliva vere na politiko, pa je tako v mnogih državnih upravah: krade se, goljufa, dela očividna (krivica na vse strani, ljudstva pa je tisto, ki mora vse to plačevati in trpeti. Da, da, več vere v politiko, pa bi tudi v naši državi marsikaj bilo bolje.

»Domovina« sprašuje, kdo odpravlja krščanski nauk iz šol? Vi, liberalci, vprav vi! Ali niste svoj čas iz 4. razreda učiteljskega odpravili krščanski nauk? Ali niste vi premošnim vestnim in vzornim duhovnikom prepračili pouk krščanskega nauka v šoli? Hudobno s rašujete, kdo je preganjal verske organizacije. Vi, vprav Vi in nihče drug! Ali ni Vaš Pribičević dne 14. nov. 1924 odredil, da učenci državnih šol ne smejo vstopati v Marijine družbe oziroma, da morajo iz nje izstopiti? Odgovorite!

Protestant Šiftar strašno razburja »Domovina«. Da, poslanec Šiftar je protestant in sicer veren protestant in je bil tudi izvoljen po večini s protestantovskimi glasovi. Če protestant odobrava politična in socialna načela SLS in če je pripravljen podpirati uravnotežene zahteve katoliške cerkve v državi, potem ni prav nobenega zadržka, da ne bi bil pristaš SLS. Tudi s katoliškim Centrom v Nemčiji volijo protestanti in ima nekaj protestantovskih poslancev. In vendar se Centrum najsičajneje bojuje za pravice katoliške vere v Nemčiji. Ljubši nam je veren protestant, ki pripoznava katoliški cerkvi njene pravice, kot pa brezveren katoličan, ki povsod ruje proti katoliški veri.

»Domovina« se skuša oprati, ker zmernja katoličane s hlapi Vatikana ter navaja kot zgled nastop naše stranke v vprašanju zveza sv. Hieronima v Rimu. Naša stranka je nastopila za pravico, ki jo je tudi naša vlada pripoznala. Krasti ne sme nihče, tudi vlada ne. To stališče je tudi zmagalo.

Grdo obrekovanje glede nagih kmetov, ki so morali loviti ribe v zamrznjenem je. Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

io se nadaljnje pridelite v 4 skupino. Neiztrebane številke imajo pravico do književne nagrade. Na ta način so zadele moško oz. žensko obleko (v vrednosti, kakor je označeno v razpisu pod 3. skupino) naslednje številke: 35, 107, 538, 32, 532, 485, 492, 29, 26, 257, 260, 262, 301, 302, 303, 304, 305, 307.

V 4. skupini (50 nagrad, po 20 kg Gaze-a mila) so zadele naslednje številke: 539, 540, 542, 541, 33, 31, 534, 484, 488, 487, 488, 25, 489, 490, 491, 483, 533, 30, 27, 28, 108, 254, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 255, 258, 261, 263, 264, 306, 308, 309, 310, 256, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164.

Tisti, ki so zadeli milo v 4. skupini (50 nagrad) dobe milo poslano po železnici, vsi tisti, ki so zadeli v 1., 2. in 3. skupini, pa naj se sami ali po zanesljivi osebi zgledajo pri upravitelstvu, seveda z vsemi potrebnimi pooblastili in z izžrebanimi številkami.

Oni, ki niso bili izžreban, imajo pravico do književne nagrade. Pišejo naj v smislu razpisa, katere knjige žele, da se jim dološljejo.

d Pot v Chicago. Ker se je zgledalo nad 30 popotnikov, sem radi priprav te dni sestavi odbor, ki naj vse potrebno ukrene, da bomo potovali ugodno in s kolikor mogoče malimi stroški. Odbor je načelnik g. kanonik Sušnik, tajnik in blagajnik g. Fr. Lavtižar, ki ima pisarno Mestni trg 8/L. Odborniki so še prof. dr. Levčičnik in ekonom Markež. Svetovalec nam je dr. Zamjen, ki pozna Ameriko in posebno potne prilike. — V prvi seji smo po zrelem premišljevanju sklenili, da se popeljemo od doma skozi franc. luko d' Haver naravnost v Newyork, kjer nas bodo naši Slovenci pričakali in nas potem vodili. Z ameriškim slovenskim odborom imamo že dogovore. Prosili smo ministrstvo v Belgradu za popust ogromnih taks; prosili bomo že te dni ameriški konzulat za olajšavo pri vizumu; z dvema družbama se pogajamo za znižanje prevoznih cen. Ko dobimo odgovore, bomo po časnikih sporočili. — Ker mi ne pojdemo z g. Zidarjem, sem mu sporočil in mi je izročil imena onih, ki so se pri njem zgledali. Ker jih imam, se jim ni treba zopet prižlaševati. Kdor bi se še odločil, da potuje na kongres, naj se prijavl do 15. marca, ker tega dne mora naš odbor sporočiti odboru v Chicago število in imena popotnikov, da nam pripravi stanovanja. Mudi se, hitite! — Prijave, ime in točen naslov: Slovenski odbor za evharistični kongres v Chicago, Ljubljana, Mestni trg 8/L. Tudi potrebna navodila boste mogli ravno tam dobiti. Jeglič, škof.

d Pot v Rim in Assisi. Oni, ki nameravajo v jeseni z Orli v Rim, Assisi in Benetke, naj se zgledajo pismo do 15. t. m. pri Jugoslovanski orlovski zvezi, Ljubljana, Ljudski dom ter pošljejo kot prvi rok vplačilo 200 Din. Vožnja z vso preskrbo (razen na vlak) bo stala 1250 Din, za Orle v kroju in telovadce pa 1100 Din.

d Pazite! Usiljivo brezversko Domovino nekateri mečejo v peč ali jo za kaj drugega porabljajo. Opozarjamo jih, da je mogoče, da dobe čez nekaj mesecev račun, ker jih bo uprava smatrala kot naročnike. Zato naj vsakdo Domovino vrne s tem, da jo

sploh ne prevzame od pismonoše ali pa za piše nanjo: Nazaj! Ne sprejem! Pismo-noša jo mora vzeti.

d Brezverska »Domovina« se tolaži, da je število naročnikov »Domoljuba« silno padlo. Da ta tolažba ne bo prevelika, ji povemo, da se je število Domoljubovih naročnikov prav znatno zvišalo. Toliko, da ne bo nepotrebnih skrbi.

d Romarji k Sv. Hemi, pozor! Po naj-novejših informacijah moramo prošnjo za skupni potni list napraviti najmanj en mesec pred odhodom. Zato je in bodi z a d n j e čas za priglášanje dan s v. Jožefa (19. dan marca). Tomarji naj naznanijo sledeče: krstno ime, priimek, stan, starost (rojstni dan, mesec in leto), očetovo ime, kraj bivašišča s hišno številko. Obenem naj dološljejo 10 Din za poravnano stroškov k skupnemu potnemu listu. Zeleti bi bilo, da se priglase taki, ki bi v cerkvi znali tudi zapeti. Romanje se bo vršilo letos od 28. aprila do 1. maja. Župni uradi naj romarjem blagohotno gredo na roko glede podatkov z prijavo. Župni urad Sv. Lenart nad Škofjo Loko, p. Selca, dne 5. marca 1926. — Langerholc, župnik.

Zveza vojakov bivše svetovne vojne naznanja, da se letos zopet odkrije cela vrsta spominskih plošč v svetovni vojni padlih žrtvah na različnih krajih Slovenije. Stvar je zamišljena tako, da bo slavnost odkritja obenem pokrajinsko zborovanje Zveze v tisti daljni in bližnji okolici, ki obkroža kraj odkritja. Po Veliki noči ZVSV prične in sicer odkrije spominske plošče in zboruje: 11. aprila Krka na Dolenjskem; 18. aprila Presej (Zalostna gora (Notranjsko); 25. aprila Dobrunje (Sv. Urh, ljubljanska okolica pod Golovcem); 8. junija Šmarino pri Litiji; 4. julija Trbovlje; 18. julija D. M. v Polju; 25. julija Rečica ob Paki (Savinska dolina); 12. septembra Št. Peter v Ljubljani. Vrhulega bodo letos tudi še odkritja, pa čas še ni določen, v Sostrem (zvon padlih), Bohinjska Bela, Leskovec, Maribor, Srednja vas v Bohinju, Škofja Loka, Spodnji Logatec in še drugod. Podružnica v Kranjski gori se bavi z mislijo zbrati vse kosti vojni trpinov, zlasti Rusov, ki leže raztresene v njenem okolišu, jih prenesti na domače pokopališče in ond postavit primeren mavzolej, kakor tudi urediti prelepo rusko kapelico iz časa vojne, znano vsem turistom, ki posejajo prelepi naš Vršič. Tako tudi Bohinje in Ukancih, planina Kraj in drugod. Pri tej priliki nadvse prijazno opominjamo in prosimo merodajne faktorje, naj ne zabi jo na obljubljeno ureditev ljubljanske vojne-ga pokopališča. Tovariši! Če pa je v vašem domačem kraju le prevelika gospodarska kriza (kakor letos v Trbovljah), odložite odkritje na poznejši čas. — Občni zbor in skupno zborovanje pa se določi po temeljitem predvarku in posvetovanju z raznimi podružnicami koj po Veliki noči. Predobro zavedajoč se, da osušiti eno samo človeško solzo je bolj častno in viteško nego prelivati reke krvi, prosí Zveza bivših vojakov, da pomagajo pohabljenim bratom, sirotam in vdovam. Mrtvim dostojen spomin, živim vojnim žrtvam dostojen kos kruha, to bodi geslo Zveze bivših vojakov. Tajnike podružnic, kakor tudi tovariše zaupnike prosí Zveza, naj ji čimprej pošljejo sezname izvoljenih odborov in koliko mož šteje njihov kraj. Opozarjajo se vse podružni-

ce, da so prišli iz Zagreba po želji mnogih naročeni krasni znaki Zveze. Dobe se po pismeni naročitvi v Zvezi svetovnih vojakov, Miklošičeva cesta 7 a v Ljubljani. Stanejo z legitimacijami vred po Din 6.

d Akademija Jugoslovanske orlovske zveze v nedeljo zvečer je bila sijajna manifestacija orlovske misli. Dvorana je bila nabito polna, navzoči so bili presv. knezoškof, divizijski general z pribočnikom, v imenu vlade dvorni svetnik Kremenšek, rektor univerze Pitamic, zdravstveni šef g. dr. Katičič z mestnim fizikom iz Teherana (Perzija), nadalje češki, francoski in italijanski konzul. Izvajanje je bilo prvovrstno. Akademija je napravila na vse goste zelo globok vtis.

d Trboveljska premogokopna družba ki je odpustila veliko delavstva, bo s 1. aprilom znižala delavske plače. Vlada je na pritisk naših poslancev poslala posebno komisijo v Ljubljano, ki naj preišče, če je bila družba upravičena do svojih za delavstvo usodnih korakov.

d Poskusno mobilizacijo za Slovenijo je odredilo vojaško poveljstvo za prvo polovico meseca marca. Ker je to samo nepotrebno razburjanje ljudstva, ki s tem izgubi veliko časa, so naši poslanci takoj posredovali pri vojnem ministrstvu, ki je obljubil, da bo sklep vojaškega poveljstva za Slovenijo razveljavil.

d Pregled vojnih obveznikov, konj in voz. Poslonca Brodar in Bedjanič sta se dne 3. t. m. ogledala pri ministru vojne in morarice ter protestirala proti načinu pregleda vojnih obveznikov, konj in voz, ker bi povzročilo obveznikom in gospodarjem živine mnogo zamude časa in stroškov. Na primer od Sorice do Škofje Loke ali od Jezerskega do Kranja bi imeli daleč do 30 kilometrov. Zahtevala sta, da se vrši prijava pismenim potem potom občin kakor lanske leto. V slučaju pa, da se nam to ne more ugoditi iz nam nerazumljivih razlogov, pa naj se ogled vrši vsaj v vsaki občini. Gospod minister je poslancema svetoval, naj se obrneta do divizijskega generala v Ljubljani in upa, da bode g. general vse storil, da se obveznikom olajša. Jugoslovanski klub se je takoj obrnil brzojavno in pismo na g. generala, ter pričakujemo od njegove strani olajšav.

d Sejem za kožuhovino v Ljubljani. II. letošnji sejem za kožuhovino se vrši dne 19. marca na ljubljanskem velesejmu. Kožuhovina se bo prodajala v večjih partijah dražbenim potom in jo dobi najvišji ponudnik. Kože sprejema seimski urad do dne 16. marca. Po temu roku se ne sprejema nič več, tudi če se pošlje po pošti ali železnici. Opozarjajo se prodajalci, da je podrobna kupčija na velesejskem prostoru strogo prepovedana ter sprejema kože v prodajo samo seimski urad. Vsaka koža, ozir. partija naj se opremi s kartonsko tablico, na kateri naj bo naveden naslov pošiljatelja.

d Zdravstvena razstava v Vojniku. — Državni higienski zavod iz Ljubljane priredi v Vojniku v posojilnični dvorani v tednu od 7. do 14. marca higiensko razstavo združeno z zdravniškimi predavanji in predvajanjem zdravstvenih filmov. Predaval bo tamošnji zdravnik dr. Stanimir Vr-

hovec v nedeljo dne 14. t. m. ob pol 9 dopoldne ter pol 4 pop. Vstopnine ni, razstava je za vsakogar velepučna in koristna, zato nje obisk vsestransko priporočamo.

d Tečaj za fante - rekrute se vrši za kamniški okraj v nedeljo, 14. t. m., ob pol desetih dopoldne v Kamniškem domu. Na sporedu so tri važna predavanja za vojaške novince. Novinci, ne zamudite te lepe prilike, ki se vam nudi!

d Odlikovanje. Z redom sv. Save V. reda je bil odlikovan posestnik in gostilničar Josip Zure iz Kandije.

d 25 letnico zvestega službovanja pri peprav. knezoškofu dr. A. B. Jedliču je dne 1. marca obhajal njegov osebni strežaj g. Jožef Zupančič, ki ga pozna cela škofija. Še na mnoga leta!

d Trgovci iz cele države kupujejo iz najfinjšega lanenega sukanca kleklane čipke pri Ordnji čipkarski zadrugi v Ljubljani, Pod Trančo, po najnižjih cenah.

d Smešenje obredov. Na pepelnico so po nekaterih večjih krajih propali ljudje, ki redno bero Domovino in Jutro pijani smešili verske obrede. Ker so naše oblasti za teke stvari zelo počasne, bi bilo prav, da se vdrugič verni ljudje sami pomagajo in takim liberalnim propalicam temeljito preženo njihove pijane budalosti.

d Popravek. Prijatelj nam sporoča, da g. Prepeluh v upravnem svetu Steinbeissovih posestev ne bo zaslužil 200.000 Din, temveč 25.000, ker ne bo postal ravnatelj, kakor so radičevci upali. Vse delo upravnega sveta obstoji v par sejah na leto.

d Zaslužena kazen. V Žužemberku je svoj čas vodil liberalno politiko zagrizeni liberalac notar Carli. S kakšnimi sredstvi, si vsi lahko mislimo, ker je bil pač liberalac. Naš pristaš Franc Fabjan mu je zato ob priliki rekel, da laže in ljudi zapeljuje. Notar, ki je mislil, da se mu ne sme nič zgoditi, je Fabjana tožil. Fabjan pa je nastopil dokaz resnice. Pravda se je vlekla pet let in končno je sodišče Fabjanu dalo prav, liberalac Carli pa je od sodišča zvedel, kakšen je in bo moral za to ne baš laskavo sodnijsko sričevalo plačati čez pol milijona kronic.

d Molite bratje! Molitvenik s prav velikimi črkami. Ta molitvenik je izšel pravkar v novi izdaji. Njegova zunanja oblika je kljub velikim črkam majhna, tanka in za žep primadna, prav tako kakršno si žele vsi, ki jim pešajo oči ali ki si žele večjih črk zaradi temnih prostorov v cerkvi, posebno pri zgodnjih mašah in pozimi. Molitve so povzete deloma iz spisov znanega arskega župnika Sv. Janeza Krstnika Marije Vianneya, ki je umrl šele pred približno 65 leti in je bil pred kratkim proglašen za svetnika. Letošnji Lurški romarji bodo obiskali tudi malo župnijo Ars, kjer je deževal in umrl ta majhen, skromen župnik. Molitvenik obsega v začetku tudi kratek životopis tega svetnika. Cena za molitvenik lično vezan v rdečo obrezo 20 Din, z zlato obrezo 30 Din, prav fina vezava z zlato obrezo 52 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

d Bitka med financarji in 20 mož broječo tolpo tihotapcev se je vršila v Radenci na jugoslovansko-mažarski meji. Tihot-

apci so končno bežali, pustili so na bojišču dva mrva in nekaj težko ranjenih. Pa tudi eden od financarjev je obležal težko ranjen.

d Koliko železniških nesreč je bilo lansko leto v Jugoslaviji. Lansko leto je bilo skupno 419 železniških nesreč, ki jih je zaključilo železniško osebje v 103 slučajih, zasebniki v 193 slučajih, iz tehničnih vzrokov se jih je zgodilo 52, iz vremenskih 66. Nesreč s človeškimi žrtvami je bilo 29 z 117 mrtvimi, 70 težko ranjenimi in 99 lahko ranjenimi.

d Velik požar pri Sv. Juriju ob južni železnici. Dne 3. t. m. je okrog 5 zjutraj nastal v Št. Jurju ob južni železnici velik požar. Vnelo se je skladišče zadruga za izvoz jajc, ki se nahaja tik kolodvora. Ker je bilo v skladišču veliko lesenih zabojev in lesne volne, se je ogenj hitro razširil ter vkljub pomoči raznih požarnih bramb poslopje popolnoma upepelilo. Škoda znaša okrog 600.000 dinarjev ter je krita z zavarovalnino. Vzrok požara še ni dognan.

d Dva otroka zgorela. Posestniku Ivanu Znidariču v Turjanski grabi pri Hrastju-Moti v gornjeradgonskem okraju, je 28. februarja ogenj upepelil gospodarsko poslopje in v plamenih sta našla strašno smrt dva njegova otroka, stara 4 in 5 let. Do nesreče je prišlo najbrž takole: Domači so odšli k dopoldanski službi božji in doma sta ostala oba otroka. Dobila sta v roke vžigalice ter se igrala z njimi okrog volnene kopice, ki se je nenadoma vnela ter začela goreti z velikim plamenom. Ko sta otroka videla, kaj sta napravila, sta v strahu pred starši pobežnili v hlev ter se tam skrila. Revčka nista slutila, da sta se s tem sama podala v smrt. Od goreče kope se je vnel hlev in kmalu so ga plameni objeli od vrha do tal. Na pomoč došli gasilci so z največjo težavo rešili iz hleva živino in otehi stanovanjsko hišo pred ognjem, otrok na niso mogli več rešiti. Obe trupli so našli v pepelu pogorelega hleva, popolnoma zglijeneli.

d Stava na smrt. Vesela družba samih čevljarov pomočnikov v Trbovljah se je zbrala pri čevljarjem mojstru Avguštinu Kukenbergu po večerji v pondeljek zvečer. Med drugimi šalami so se začeli pogovarjati kdo da največ pojé. Navzoči mutasti pomočnik Jože Zlak, doma iz Hrastnika, 25 let star in zaposlen pri g. Andreju Kukenbergu, je poudarjal, da se nikogar ne ustraši pri uničenju jedil in tako je prišlo do stave, da se mu skuha v trdo 20 jajc in še spiže lahko še tri litre vina, pomešana s pol litrom ruma. Po polurnem času je mož v resnici spravil vse to pod streho, nakar so se pokazale tudi posledice. Možu je postalo slabo, njegovi tovariši so ga spravili v postel in odšli. Ko so po preteku ene ure pogledali za njim, je ležal mrtev. Odnegli so ga v mrtvašnico in na njegovem obrazu so se poznali učinki te smrtonosne stave.

d Nesreča vsled pijanosti. Kmečki sin Avgust Šrimf iz Janine nad Slatino se je vračal dne 24. februarja zvečer vinjen z dela domov. Nekaj časa so ga spremljali trije njegovi tovariši. Ker je pa začel vsled pijanosti preveč razgrajati, so ga vsi zapustili. Na doslej še ne popolnoma pojasnjen način je prišel na železniško progo in pod

kolesa večernega vlaka, ki mu je odrezal desno nogo pod kolenom, levo pa zmečkal v stopalu. Z jutranjim vlakom v četrtek so ga spravili v celjsko bolnico. Mladina, ta ubogi pohabljenec naj ti bo svarilen zgled, da se varuješ pijanosti!

d Poratne obranave. Ljubljana: Velika sokolska prijateljica in pospeševalka sokolstva v Mojstrani gospodična Alojzija Kerne, uradnica ondotne pošte, je poverila uradnega denarja 77.000 dinarjev, ki ga je porabila zase. Sedela bo poldrugo leto, postarju g. Ambrožiču v Mojstrani pa bo morala povrniti 77.000. — 20 letni Franc Koprivec je ubil in oropal 62 letnega Antona Trčka iz Dobrunj pri Ljubljani. Sedel bo 10 let. — Bolči Zvan, rojen v Št. Rupertu, je mož, ki se mu ne ljubi delati. Zato si je z raznimi goljufijami služil kruha. Sedel bo dve leti. — Ljubljanska porota je za to pomlad zaključena.

Celje. Franc Kamenšek je na potu prisedel na voz 60 letnega Nikola Paviča. Po potu pa ga je začel obdelavati z nožem ter izsiljeval iz njega denar. Sedel bo 5 let. — Alojz Majcenčič je na cesti Rogatec—Rogaška Slatina napadel in pretil s samokresom Mihaelu Kitaku ter mu odvzel klobuk in košaro z jestvinami. Ker se Majcenčič dela blaznega, je bila obravnava preložena. — 18 letni Ignacij Hribar je v Retju pri Trbovljah roparsko napadel Franceta Pirnika. Porota mu je prisodila tri leta. — Pijani rekrut Jožef Golob je na potu iz Mozirja na postajo s kamenjem obdelal po glavi Jožeta Zbila, vsled česar je ta za delo trajno nezmožen. Golob je dobil 10 mesecev ječe ter mora plačati Zbilu 15.000 Din. — Franc Jevšnik je pred 16 leti v sobi obesil prevžitarico Ano Klakočarjevo ter znal tako vse urediti, da so vsi mislili, da se je sama obesila. Sedaj pa ga je izdala žena. Bil je obsojen na smrt na vešalih.

Maribor. Franc Bauman je ponarejal delnice s tem ogoljufal razne ljudi za 800.000 Din. Ker se je Bauman zelo spretno zagovarjal, je bil oproščen. — Janoš Lutar iz Križevcev je goljufivim potom izjavil od trgovca Josipa Benka v Murski Soboti 20.000 Din. Zato bo sedel poldrugo leto ter mora 20.000 Din povrniti. — 35 letni Jožef Gmajner je zadavil svojo taščo Marijo Petkovo, s katero se ni razumel. Gmajnar je bil obsojen na smrt na vešalih. — Friderik Figlmüller je ogoljufal neko trgovsko tvrdko v Mariboru za 10.000 Din. Dobil je 18 mesecev. — 20 letni Edvard Belak hlapec je z ročico tako mahnil po glavi Ivana Pelca, da je le-ta drugi dan umrl. Sedel bo tri leta.

Novo mesto. Martin Dežman iz Družinske vasi je ubil Jožeta Vodopivca iz Zrelaca ter ga oropal. Obsojen je bil na do smrtno ječo.

d Velik plen. Tatovi so udrli v železniško skladišče v Marenbergu ter odnesli iz nekega zaboja ves tobak v vrednosti 133.820 Din. Tobak je bil namenjen glavni zalogi tobaka v Marenbergu.

d Divjaški uboj. V Moravskem vrhu Mali nedelji se je zgodil v noči od 22. na 23. februarja divjaški zločin, ki je nekaj balkanskega za naše slovanske kraje. Sin Franc Vuk se je sprl s svojim očetom. Med preprirom je prišlo do medsebojnega ruvanja

Ure za birmo

F. CUDEN
Pre emova u. št. 1.

in v pretepu se je sin spozabil tako daleč, da je začel s kolom udrihati po očetu. Oče Vuk je radi ran umrl. Nečloveški sin je svojčas očetu strl roke in ga dolžijo še tudi drugih zločinov, za katere bo dal odgovor na sodišču.

d Prešiči, psi in mačke v sodni dvorani. To se je zgodilo te dni v Kišinevu v Besarabiji (Rumunija). Tam so višji častniki prodajali moko iz vojaškega skladišča ter sijajno živeli; da so pa zakrili svojo goljufijo, so v ostalo moko mešali kredo in mavec. Kruh iz te moke je bil neizjuten in je mnogo vojakov pomrlo. Stvar je prišla na dan, krivce so zaprli. Pri obravnavi pa je državni pravdnik dal pripeljati v sodno dvorano prešiče, pse, mačke in kokoši ter jim je vrgel nekaj kosov tega kruha. Nobena teh živali pa ni hotela kruha jesti, celo prešič je nejevoljno zakrulil. »Žival ne more jesti tega kruha«, je zaključil državni pravdnik, »vojaki so ga pa morali.«

Vojaške zadeve.

Vprašanje. Rojen sem 1894. l. Bil sem potrjen l. 1914 pa sem bil oproščen celo vojno. Ali se mi šteje ta čas v vojaško službo, ali bom moral plačevati vojaško takso?

Odgovor. Če ste bili oproščeni, niste služili in se vam oprostitev pač ne more šteti v vojaško službo.

Vprašanje. Govori se, da bo moj letnik letos pozvan na orožne vaje. Ker imam družino bi bil rad teh oproščen. Kaj mi je storiti? — I. M.

Odgovor. Počakajte vendar. Saj niti ne veste če boste sploh pozvani in kedaj. Če do tega pride, boste že takrat prosili za oprostitev.

Vprašanje. Rojen sem l. 1907. Rad bišel takoj k vojakom, da prej odslužim. Kam se mi je obrniti, — J. G. M.

Odgovor. Obrnite se s tozadevno prošnjo na komando ljubljanskega vojnega okrožja.

Vprašanje. Sem najstarejši sin in imam 2 sestre v starosti 17 in 16 let, brat pa je star 15 let. Oče je že umrl, mati je stara 45 let. Imamo malo posestvo, davka je 60 dinarjev. Ali bom oproščen vojaške službe?

Odgovor. Oproščen ne boste, pač pa boste služili skrajšan rok.

V-oklici novincev. Na mnoga vprašanja sporočamo, da se prično vpoklici novincev tekom marca. Županstva so že prešla potrebna navodila. Vsakdo lahko poizve pri županstvu, kateri dan ima nastopiti vojaško službo. Novincem priporočamo, da se za pot toplo oblečejo.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

PO SVETU

Francoska vlada odstopila. Na seji francoskega parlamenta je prišlo do glasovanja o zaupnici vladi. Za zaupnico je glasovalo 221 poslancev, proti pa 274., torej večina. Vsled te nezaupnice je vlada, ki ji predseduje Briand, takoj odstopila.

Velika eksplozija v Pragi. V Pragi je sredi mesta eksplodiral vojaški voz z granatami. Voz sta spremljala dva vojaka, ki sta ostala na mestu mrtva. Hiše so v dotični ulici zelo poškodovane. Ranjenih je bilo 69 oseb.

Italijansko nasilje nad Slovenci. Italijanska vlada je odredila, da se s 1. marcem na vseh šolah ukine pouk slovenskega jezika. Tu se vidi koliko je vredno prijateljstvo, ki sta ga sklenila Ninčić in Mussolini.

Češkoslovaška in Avstrija. Češkoslovaška je sklenila z Avstrijo pogodbo o skupnem razsodišču, ki bo reševalo vse spore med tema državama.

NAZNANILA

n Dramatičen odsek Slov. k. t. izobraževalnega društva v Crnomlju uprizaro v nedeljo, dne 14. marca ob 15 ter ob pol 20 Goščoljevo komedijo »Revizor« v petih dejanjih. Vljudo vabljeni.

n Kamnik. Kmetijska nabavna in prodajna zadruga za kamniški politični okraj v Kamniku reg. zadruga z omejeno zavezo bo imela dne 19. marca 1926 ob 10 dopoldan v orlovski telovadnici v Kamniku na Sotni občni zbor. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odborenje računskega zaključka za l. 1925. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Sprememba pravil. 8. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ne bil ob navedenem času sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

n V Sori bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 3 popoldne igra »Vestalka«. Vabite se k obilni udeležbi! Igra se ne bo ponovila.

n Kranj. Dramatični odsek tuk. Izobraževalnega društva ponovi v soboto, dne 13. marca ob 8 zvečer in v nedeljo, dne 14. marca ob 4 popoldne »Pasijon« ali Kristusovo trpljenje. Prenovljen oder, krasni orientalski kostumi, glavne vloge v najboljši zasledbi bodo brez dvoma privlačili bližnje in daljne okoličane. Vstopnice si pomožnosti zagurajte preje. — Zveza z vlaki za nedeljo ugodne.

n Gorenjsko pasemsko okrožje ima svoj redni letni sestanek na dan sv. Gregorja dne 12. marca ob 1. uri popoldne v Kamniku v Ljudskem domu z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega sestanka. 2. Opravilnik pasemskega okrožja. 3. Volitev predsednika in tajnika ter njiju namestnikov. 4. Referati: a) O zavarovanju goveje živine (veter. Černe); b) mlekarstvo v Sloveniji (ravnatelj Tomc). 5. Slučajnosti.

n Škofja Loka. Katoliško prosvetno društvo uprizaro v nedeljo, dne 14. marca, ob pol 8. uri zvečer v Društvenem domu ljudsko igro v petih dejanjih »Revček Andrejček«. Da si zamorejo to predstavo ogledati tudi okoličani, se igra ponovi v nedeljo, 21. marca, ob štirih popoldne. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini g. Debeljaka.

n Škofja Loka. Dne 17. marca t. l. se vrši vsakoletni pomladanski sejem, eden največjih na Gorenjskem. Ta sejem je važen za sadjarce, ker ta dan pripeljejo naši okoličani vedno nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

POLITIČNI ZAPISKI

p Pripravlja se fašistovska vlada. Pašić jasno vidi, da v ljudstvu že davno nima več večine. Dobro ve, da po sedanjem volilnem redu tudi potom nasilja ne doseže zaželjene moči. Še boljše vidi, da bo Radić pri prihodnjih volitvah izgubil polovico svojih poslancev. Zato je prišel na novo misel. Izpremeniti je treba volivni red po fašistov. skem vzorcu, kjer Mussolini sam imenuje poslance v zbornice, volitve so pa samo radi lepšega. Baj je tudi Radić za ta način, ker tako upa sebe rešiti. Dobro je, da Pašić čim bolj in čim hitreje na ostrino žene ves položaj. Tem hitreje bo padel.

p V narodni skupščini se je razpravljalo pretekli teden o proračunu za pr. sveto, ki je bil sprejet. Nadalje o proračunu za vere, pri čemer so naši poslanci s številkami dokazali, kako sedanja vlada povsod katoličane zapostavlja in ovira, do čim pravoslavju gre več na roko, kot je potrebno. Minister za vere se je branil, češ, da katoličanov ne zapostavlja, če pa srbski listi pišejo proti katoličanom, pa da on ni za to odgovoren. Pri tem je grdo napadel katoliške škofe, češ, da v svojih časopisih trpe slabo pisanje o naši državi. Minister misli, da je kritiziranje škandalozne in krivične državne uprave že pisanje proti državi. Krepko mu je odgovarjal poslanec Škulj, ki je z dokazi pobil vse ministrove trditve ter na novih slučajih dokazal krivice, ki se gode katoličanom v naši državi. Pri razpravi o proračunu ministrstva za notranje zadeve so opozicijski poslanci iz cele države navajali taka dejstva nasilstev, ki jih izvršujejo višji oblastniki, da je cela zbornica stala pod vtisom teh izjav. Minister Maksimović je hotel vtis ublažiti, pa se je še bolj potisnil v močvirje. Tudi radikali se niso mogli znebiti zelo neprijetnega vtisa. Zlasti jim je našel dr. Kulovec, kaj vse so vladni gospodje počeli v Sloveniji. In poslanec Smodej, ki je jasno dokazal kako se pod firmo narodnega edinstva privajo najgrša nasilja nad Hrvati in Slovenci.

p Srbska fronta. Radikali v zadnjem času veliko govorijo o srbski fronti. Nič ne prikrivajo, da to pomeni srbsko nadvlado nad Slovenci in Hrvati in da hočejo v državni upravi popolnoma izločiti slovenski in hrvatski vpliv. Slovenci in Hrvati naj samo plačujejo. Izdajalci okrog Domovine in Jutra pa še vedno streljajo v hrbet Slovincem, ki se bore za svoje pravice.

liko mladih sadik, kakor jablanec, hruške, marelice i. dr. Važen je tudi za semeniški krompir in pa hribovski oves. Zivinorejci se pa opozarjajo, da prizenete svojo živino na prodaj, kajti kupcev je dovolj.

n Johan Stopar, 5901 Bonna Ave Cleveland, Ohio, Amerika, se prosi, če naznani svoj novi naslov, kjer sedaj biva, Francu Stoparju v Smartnem šte. 70 pri Litiji.

Priporočamo

Kolinsko cikorijo

PO DOMOVINI

OBCINA SV. GREGOR,
(Nameravana nova šola.)

Namen nove šole v Dvorski vasi ni napredek v šolski izobrazbi, ampak vse kaj drugega. Kako naj bo to hrepenenje po izobrazbi, ako se hočejo otroci trgati od pol ure oddaljene VI. razrednice in jih vtakniti v enorazrednico, saj se vendar ne bo za sedanjih dvestet šolobavčnih otrok v Dvorski vasi zidala večrazrednica. Znan nam je slučaj, da se prebivalci nekaterih vasi župnije Vel. Lašče, ki so mnogo bolj oddaljeni od velikolaške šole kot Dvorjanci, s vsemi štirimi upirajo višolajnu na Karlovič, češ da je VI. razrednica vse kaj drugega kot dvorazrednica, vključ temu, da so imajo njihovi otroci boriti se s drugačnimi vremenskimi neugodami kot dvorski. Pa naj bi bila šola in tudi gimnazija in univerza v Dvorski vasi, toda napravo in vzdržuje naj si je sami. Od od tako ogorčen upor po celi gregorjski občini, ker hočejo pritegniti k tej popolnoma nepotrebnosti šoli okolice vasi in s tem prisiliti občino, naj jim jo ona zgradi in vzdržuje. Gregorska občina plačuje že sedaj vsake 60.000 za sedanjih tri šole. Vprav kričča krivica bi bila, ako bi občinski odbor kdaj pristal, da bi morali te itak s davki preobremenjeni gospodarji še milijonsko doklado prispevati za to šolo, kajti do sedaj naprošeni milodari so komaj za temelj. Naj bo za danes dovolj, če pa ne bo takoj miru, bomo pa prišli na dan s drugimi podatki, katerih imamo polno skladišče in objavili te pripravljeno davno zgodovino dvorskih otrok, ki je pa vse prej kakor — slavna.

ST. VID NAD LJUBLJANO.
(Občini sber Kmet. društva.)

V nedeljo dne 21. febr. je imelo naše Kmetijsko društvo svoj 22. redni občinski zbor, katerega se je udeležilo veliko število društvenih članov, s čimer so dokazali svojo združeno zavest in pokazali zanimanje za prekornostno gospodarsko neredno v našem okolju. Naš marljiv predsednik Fr. Erjavce je poročal o delu društva, načelstva, o prireditvi kmetijskih tečajev in predavanj; društveni zapisnikar pa o izvršeni reviziji ter društveni bilanci za leto 1925, ki je vsled nakupa novega kabla morala pokazati 5400.58 Din izgube. Pri volitvi načelstva je bil soglasno izvoljen stari odbor, namesto odstopivšega prazslutnega predsednika nadzorstva gosp. Andreja Kregarja pa ključavničarski mojster Iv. Strakelj. G. predsednik je v svojem govoru naznanil, da se bo koncem marca oziroma začetkom aprila vršil praktični pouk v cepitvenju, kar se bo že naknadno naznanilo. Ker je društvo svoje stroje v letu 1925, sodelo izpopolnilo, pristopajte v obilnem številu k temu prekornostnemu društvu.

CERKLJE OB KRKI.
(Zadolževanje.)

V Belgradu pravijo, da je Slovenija bogata. In celo med nami so ljudje, ki trdijo tudi to. Pa zakaj? Berejo le centralistično orientirane časopise kot so: »Jutro«, »Domovina« in »Kmetijski List« in tako so se reveži navzeli tega duha, da pri vsaj revščini, ki vlada, tulijo z Belgradom. Poglejmo par številki! Tukajšnja posojilnica je L. 1923. imela prošenj za posojila le za 136.000 Din, a letos, ko sta minula že dva meseca, pa je morala dovoliti že nad 160.000 Din posojil, dočim je več prosilcev celo odklonila. Ali ni to najboljši znak »bogate« Slovenije? Centralisti, odprite oči in spregledajte zaslepljenosti!

SV. PRIMOŽ NA POHORJU.
(Razno.)

Celo v naš skriti kraj vsiljujejo brezversko »Domovino«. — V kratkem predpustu smo imeli tri poroke. Prva dva para sta bila France Nabernik z Ano Močilnik in Maks Žvirz z Franco Knez. Tretji par pa sta bila Ivan Trost z Matildo Lorenci. Slednja je hči našega vrliga cerkvenega ključarja Janeza Lorenci, ki je po dolgih letih skrbnega in štedljivega gospodarjenja oddal posestvo mladima poročencema. — V soboto, 20. februarja, pa

smo pokopali ženo našega zvestega somišljenika Terezijo Kos p. d. Nadlesinjo, ki je 25 let zvesto gospodinjila na Nadlesovem domu in vzgojila mnogo otrok. Blag ji spomin! — Trdo je tukaj na Pohorju življenje. Kdor kljub težkemu in neumornemu delu ni še zraven prav preudaren in štedljiv, pa pride v post raznim prekupcem. In ko je enkrat zadolžen, mu pri teh strašnih obrestih (zadnja leta so zahtevali nekateri po 18—24%) skoro ni več pomoči. Tako je posest nekaterih naših kmetov že prav »zrahlijana«, in iz lastnikov postanejo najemniki, kakor jih je že toliko v tem okraju. Zalostne razmere!

VEL. KOSTREVNICA — ŠMARTNO PRI LITIJI.

(Brezverska »Domovina«.)

V lepi zgodnji pomladi smo zopet pričeli graditi lani pričeto cesto Vel. Kostrevnica—Liberga. Kljub temu, da še ni popolnoma dozidana, so že naprednjaki pripeljali na njo cele kope »Domovine« v najbolj oddaljene kraje naše šmartinske lare. V 9. številki »Zbirke« pod Radičevim »žegnom«. V veliko začudenje pa jim je zonet nogal po sredicah grenak pelin mesto dišečih rož. Pravijo, da mora biti veren, kdor hoče imeti uspeh. Tako trdimo tudi mi. Veled tega jim svetujemo, naj v svoji »resnosti« ne govore, da jim je te rožice sediti p. Kremžar, ko že vsak otrok ve, da to p. gale iz naravnih sodik. Kakšne so naše rešete, se vraščajo? V zavesti svoje krivde jim je g. Žerjav poslal cele kope »Domovine«, da s njo vsaj največje luže rosuje. Če bo šlo tako pridno naprej, bodo do jeseni vse ceste rosute z »Domovino«. Naravniki se hvalejo, da so stranka pridnosti in delavnosti. Mi na trdimo, da se dosodnja Žerjavovci lahko brez dela sprobajo po Kostrevnici leno rešeni in okrožiti dočim »klerikalcem« to ne gre. Torej, dragi Kostrevnici, če se hočete lepo srehovati po dolini, potem na le hitite v demokratično stranko. Če bo reslo, pridemo vsi za vami.

MIRNA.
(Drobšč.)

Dne 6. marca je bil izvoljen za župana Anton Golob iz Sela. Župan in vsi svetovalci so prišli Slovenske ljudske stranke. S tem je končano gerentstvo, ki je no zaslugi okrajnega glavarstva in proti določilom zakona trajalo celih deset mesecev. — Na martno nedeljo smo imeli prsto zbravo pred cerkvijo. G. Peček se je jezil na »Domoljuba«, da laže. Glede občinskega gospodarstva je del sam klicati in res je tudi, da je bil Anton Kordn ovađen vojaški oblasti po krivici. Kdo ga je, »Domoljub« ni pisal, in res čudno, zakaj se g. Peček in njegovi radi te novice razburijo? Človek mora biti že precej predrzen, da si upa tajiti stvari, ki so se zgodile javno in med poslušalci samimi. Opozicija obljublja, da bo ostra. Nič hudega. Še prej pa bodo naši ljudje posledali v račune gerentskega sveta. — V Volčjih njivah je umrl France Hečevar, cerkveni ključar in dolgoletni naročnik »Domoljuba«.

ST. VID NAD LJUBLJANO.
(Same številke.)

Domoljubovih naročnikov v celi župniji je letos 369 (ne všteto zavoda sv. Stanislava). Po številu naročnikov se posamezne vasi vrste takole: Dravle 65, Vižmarje 48, St. Vid 30, Starežiče 28, Medno 23, Glirica in Toško čelo 22, Zg. Šiška 21, Brod, Dolnice in Zapuže po 15, Guncje in Podutik po 14, Podgora in Poljane po 12, Koseze 10, Pržan 8, Kamna gorica in Dvor po 7, Trata 3. Po odstotnem številu prebivalcev (koliko Domoljubov pride v vasi na vsakih sto prebivalcev) se pa vrsta zasluče takole: (v oklepaju je število prebivalcev po ljudskem štetju 1921.) Brod 49 (30.6), Medno (140) 16.4, Glirica (118) 16.1, Dolnice (103) 14.5,

Možno je, da so nekatera mila dobra.
Bojite, kakor Schicht-ovo ni niti eno.

Najboljše je edino:

Schichtovo milo

znamka „Jelen“.

Kupujte le najboljše milo!

Pri uporabi se izkaže, da je nejcenejše.

Bodite previdni, ako vam ponujajo druga mila kot „ravno tako dobra, kakor Schichtovo“.

Za najboljšo kakovost jamčita le ime SCHICHT in znamka „JELEN“.

Stanežiče (233) 12, Kamna gorica (84) 11.5, Zapuže (132) 11.3, Guncje (125) 11.2, Pržan (75) 10.6, Poljane (119) 10, Dvor (70) 10, Dravle (720) 9, Vižmarje (563) 8.5, Podutik (197) 7.1, Podgora (197) 6.1, Trata (51) 5.8, St. Vid brez zavoda Sv. Stanislava (553) 5.6, Toško čelo (61) 4.9, Koseze (261) 3.8, Zg. Šiška (1076) 1.9. Če pa računamo koliko »Domoljubov« pride v posamezni vasi na vsakih 10 hiš, so prve Dolnice. Tako se vrste (v oklepaju je štev. hiš v L. 1925, štev. izven oklepaja pa pove. koliko »Domoljubov« na vsakih 10 hiš): Dolnice (16) 9.37, Medno (31) 7.93, Glirica (24) 7.89, Brod (19) 7.89, Poljane (20) 6, Stanežiče (48) 5.95, Pržan (14) 5.71, Dravle (110) 5.69, Zapuže (27) 5.55, Vižmarje (88) 5.55, Podutik (29) 4.82, Guncje (30) 4.66, Koseze (33) 4.54, Dvor (19) 4.11, Kamna gorica (19) 3.68, St. Vid (88) 3.44, Podgora (35) 3.14, Toško čelo (10) 3, Trata (11) 2.72, Zg. Šiška (126) 1.54. V celoti pa v vsaj župniji (ne všteti zavod) pride na vsakih 100 prebivalcev 7.4 Domoljubov. — V prihodnjem tednu bomo prav tako izračunali naročnike na Mohorjevo družbo, tudi to število je znatno poskočilo. — Račun občinskih dohodkov in stroškov v letu 1925 (pripomni se, da je od februarja do novembra občino upravljaj gerent z gerentskim svetom). Dohodki: lov Din 6875.—; doklade na viro, pivo in žganje Din 105.848.—; takse in globe Din 7249.—; občinske doklade na neposredni davek Din 35.000.—. Skupaj: Din 154.972.—. Stroški: ljudska šola Din 78.981.—; plače občinskim uslužbencem Din 25.775.—; ubožcem in podpore Din 20.849; pisarniški stroški Din 6842.—; obrtna šola Din 6550.—; razno Din 577.—; poprava vojaških grobov 1118.—; občinska pota 4568.—; obresti dolga za šolo Din 1226.—; podpore za postajo Medno Din 2500.—; posojilo za postajo Medno Din 15.000.—. Skupaj Din 163.986.—.

SMARJETA PRI RIMSKIH TOPLICAH.
(Živinski sejm.)

Dne 22. marca se vrši prvi živinski in kramarski sejm. Opozarjate se vsi prodajalci in kupci živine, da pridete v obilnem številu na ta sejm. Zveza z vlaki ugodna. Naslednji sejm se bodo vršili dne 15. julija, 7. septembra in 9. oktobra.

RADOVLJICA.
(Pasijonske igre.)

Ljudski oder v Radovljici je v nedeljo, dne 28. februarja priredil pasijonske igre, ki so tudi letos občinstvu zelo ušajale. Poleg navadnih slik je bila letos vpriporjena slika: »Peter za-

taji Jezusa», ki je bila igrana obenem s sliko: »Jezus pred velikim zborom«. Prihodnja nedelje in praznike bo »Pasijon« vpriporčen ob 4 popoldne. Igra bo trajala do trideset na 7. Občinstvo ima najugodnejšo zvezo z vlakom. Vstopnice se v predprodaji dobijo v »Kmetijski zadruzi«. Vstopnice naj se kupijo v predprodaji. V slučaju razprodanih vstopnic bo občinstvo opozorjeno potem časopisja; naročnike vstopnic pa bomo še pisмено obvestili.

MOTNIK.

V nedeljo, dne 21. svečana, se je vršil občni zbor tukajšnje hranilnice in posojilnice, kateremu je predsedoval č. g. Mezeg Anton, župnik iz Spitališča. V imenu načelstva je poročal odbornik Karol Novak o delovanju zadruge v preteklem letu. Iz njegovega poročila je razvidno, da uživa hranilnica med ljudstvom popolno zaupanje, ker vsi vlagajo svoje prihranke v domačo hranilnico, katera obrestuje v tekočem letu vloge po 5% brez vsakega odbitka. V odboru so sedaj sledeči posetniki: Kogej Franc, posestnik, Motnik 13, načelnik; Grabner Karol, posestnik, Zgor. Motnik, načelnikov namestnik; Tomišek Franc, posestnik, Zgor. Motnik, blagajnik; Karol Novak, posestnik, Zajasovnik, knjigovodja; Mezeg Anton, župnik, Spitališč, Novak Janez, posestnik, Zajasovnik, in Korošec Franc, posestnik, odborniki. V nadzorstvu so sledeči: Cenc Josip, posestnik, Motnik 39; Orebovec Jakob, posestnik, Zgor. Motnik; Učakar Simon, posestnik, Bela 12; Reberšek Janez, posestnik, Zgor. Motnik 12; Korošec Jurij, mizar, Bela štev. 39.

Dne 28. svečana popoldne smo spremili k večnemu počitku v 28. letu starosti umrlo dekle Korošec Alojzija, katere je dolgo let bolehalo na jetiki in jo slednjič tudi spravila v prezgodnji grob. Mešani pevski zbor ji je pod spretnim vodstvom gđa. učiteljice Mici Šuštarjeve zapel žalostinko »Vigred«. Na zadnji poti jo je spremila tudi dekliška Marijina družba z zastavo, katere je bila tudi pokojna članica. Vsem, kateri so pokojno poznali, se priporoča v blag spomin in pobožno molitev.

SMLEDNIK.

(Občinska pota.)

Nekoliko pojasnila glede občinskih cest in potov. Kar piše dopisnik v št. 6 »Domoljuba«, to bi bilo res brez stroškov in dobro za vse vasi razen ene v občini, če bi vsi svoja pota popravljali. Zakaj večina ima in rabi sama svoja gospodarska pota na polje in v gozd. Nikdar ne vozi po njihovi poti kdo drugi ali tujec, razen če kupi od njih drva ali kaj drugega. Zato se je sprejel sklep, naj vsaka vas popravi pota in posipa svoja pota. Prometne občinske ceste, po katerih se vozi do župne cerkve, šole in pokopališča, ki ima bližnjo zvezo z okrajnimi cestami, po kateri se vozi do dveh mlinov in do dveh modernih žag, po kateri vozijo gramoz v drugo vas in gramoz za posipanje okrajnih cest, izrabljajo popolnoma drugi občani ter tujci. Te ceste je približno tri kilometre. Sedaj naj pa prevzame kakih sedem posestnikov, kar jih je v ti vasi, vse stroške cele občine na sebe, tako da bo potem vsa ostala občina brez stroškov. Vsak lahko razsodi, da to ne gre. To je pripoznala tudi večina pametnih občinskih od-

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega
sukna, hlačevine, volnenega blaga za
ženske obleke, barhenta, flanele in dru-
gega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manu-
fakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

bornikov. Ko so bile pozneje pritožbe, da je to krivično za to vas in nemožne, zato se je pozneje prvi sklep razveljavil. To dovoli jasno piše »Občinska uprava« l. 1923/24, v kateri se glasi, da je bil tisti sklep neveljaven, ker ni imel časa ugovora 14 dni, ampak samo osem dni. Bodimo pošten in dajmo si dopovedati, da občinska cesta ni zaresna vaška ali poljska pot. Razsodimo pravično, ne mislimo, kako bi sami sebe stroškov ali dela oprostili in tako bližnjega obremenili. Razsodi naj se pošteno, katere ceste so res občinske, prometne, ki jih največ izrabljajo tujci, industriji in drugi. Za vzdrževanje teh naj se stroški po davkih občine, drugim večjim izrabljavcem cest pa naj se naloži primerna odškodnina.

RIMSKE TOPLICE.

(Brezverska »Domovina«.)

Zadnji čas se je tudi »Domoljub« pri nas zelo razširil; seveda ga vsi težko pričakujemo in ga tudi radi plačamo, a »Domovina« nam vsiljujejo zastoj kakor preležano blago. V tisti številki »Domovine«, katero so nam v večjem številu poslali zastoj, pa je bil objavljen tudi dopis iz tukajšnje župnije, ki je prav značilen za demokrate. Pišejo namreč, da se bo vršil pri nas pred Veliko nočjo sveti misijon. V resnici pa tukaj o tem nič ne vemo, ampak slišimo, da se bo vršil sveti misijon v eni sosednji župniji. To kaže, kako nervozni so naši demokrate; vsak najmanjši šum jih ustraši. Pa tudi nedosledni so; vedno pišejo, da se naj vera in cerkev ne vmešavata v politiko, a »Domovina« sama kot političen list se vlika v popolnoma verske zadeve, kakor je sveti misijon. Čudna logika to, ki »Domovina« vidi celo tam, kjer ga nič ni. Smeha je bilo pa le precej na račun nervoznih demokratov v naši šmarjetski župniji. — V podružnico Derganove trgovine na Gračnici so v noči pred pustom vlomili tatovi in odnesli precej blaga. Zapri so sicer nekega fanta, o katerem pa pravijo ljudje, da ni kaj takega zmožen.

SV. JEDERT NAD LASKIM.

(Srmatna kosa.)

Umrli je vsled hude neozdravljive bolezni jetike v celjski javni bolnici Malčika Laznička. Bila je v najlepši dobi svojega življenja, stara komaj 21 let. — Dne 20. januarja smo spremili k zadnjemu počitku krščansko ženo g. Elizabeto Jamšek, staro šele 48 let. Vsi ji želimo večni mir.

IZ HOTIČA PRI LITIJL

(Stavbena zadeva.)

Na zvniku župne cerkve bo stavbeni odbor delal novo streho. Razpisuje tesarska, kleparska in zidarska dela, posamezno ali skupno, katere se bodo oddajala dne 8. aprila t. l. na licu mesta proti 5% kaveji. Ponudniki morejo natančneje poizvedeti ali pisмено ali osebno na dan oddaje. Načrt je na vpogled pri župnem uradu.

BLATNA BREZOVICA.

Za Božič smo dobili novega pismonoša. Naložilo so mu polno torbo brezverske »Domovine«. Pa večina jo je romalo nazaj, nekaj tudi v peč. — Gospoda kateheta v šoli imamo vse hvale vrednega, in sicer, v osebi g. Valentina Brtonceljina. Otroci se nauče veliko krščanskega nauka. Bog nam ga ohrani še mnogo let in blagoslovi njegov trud.

JANČE.

Pri nas imamo spet brezalkoholno gostilno, katero vodi g. Josip Zaverl, cerkvenik.

MOTNIK.

(Smratna kosa.)

Zadnji čas se pre pogosto oglašja pri nas mrtvaški zvon. Dne 18. januarja smo z velikim sprevedom pokopali komaj 30 let starega Jožeta Križnika; uničila ga je jetika. Kakor se je že poročalo, smo 23. pr. m. zagrebli Matijevkovo mamico, ki je imela najkrasnejši pogreb, kar smo jih videli zadnja leta. Članice naše Marijine družbe so spremljevale 23. pr. m. k večnemu počitku nad 20 let hiraljočo tovarišico Marijo Korošec. Sploh pri nas ljudska morilka jetika zahteva največ žrtve; seveda tudi kraljeva sončna lega ob vodi s vlažnim sra-

kom ne more na zdravje ugodno vplivati. Stari Reguljev oče Jurij se je vpiral čez 80. leto, dočim je njegov sin-naslednik umrl za jetiko pred tremi leti. Starega očeta Regulja smo pokopali 5. t. m., a njim je legel v grob najstarejši faran.

IG.

(Odhod fantov Orlov v Ameriko.)

Pretekli dni so se poslovili od nas štirje fantje, ki so bili Orli in odšli v tujino. V Zdravni dravni v mesto Lorain (Ohio) je odšel v torek dne 2. marca Ivan Steje z Iga. V Kanado v mesto Winnipeg se pa odšli v petek dne 26. febr. Jožef Smole iz Kremence, Taneek Anton in Kumse Ivan, oboje z Iga. Vsi ti štirje fantje so bili člani Orla na Igu. Zato jim je Orel napravil posloven večer v znak priznanja in hvaležnosti za vse njihovo delo pri Orlu bodisi kot telovadci, pevec in igralci. S težkim srcem smo se ločili o dnuh fantov, katere nam je vzela tujina, a upajmo, da ne za vedno. Mi ohranimo te fante v najlepšem spominu in želimo, da bi jih tujina ne oddajala domači zemlji. Na poti jim voščimo božjega varstva, v daljni Ameriki pa veliko sreče in božjega blagoslova ter da bi se prej ali slej srečni vrnili na svoj dom. Ker slovenska mati gleda s krvavečim srcem, kako njeni najboljši sinovi odhajajo v tujino!

BEVKE.

(Brezverska Domovina.)

Kakor drugam, tako so tudi k nam poslali cele kupe »Domovine«, pa vrnili smo jo, nekateri so jo vrgli v peč. Imamo Kat. prosvetno društvo, ki pridno deluje. Ustanovili smo pevski zbor in imamo dvakrat na teden pavske vaje. Na nekaj pa moramo opozoriti kar nanj v društvu vseh. Namreč naš najstarejši odbornik je bravec lista »Domovina« in sicer že skozi mnogo let. Izmed 72 članov nobeden ne čita »Domovine«, samo Vi, najstarejši odbornik. To nam ni v zgled. Izgovor, da Vam jo pošiljajo brezplačno nič ne velja. Zakaj kristjan tudi brezplačnega struna ne more uživati. Prosimo društveni odbor, da v tem oziru čimprej napravi red.

IZ SENCURJA PRI KRANJU.

(Usiljevanje breverske »Domovine«.)

Surova in rasila »Domovina« tudi pri nas ne da miru. Dobivali so jo dosedaj le sedanji Radičevci in omahljivci, četudi po večini proti svoji volji, saj so jo vračali. Sedaj pa so vrgli nade brez razlike stanu — na nas pristaše SLS. Sedaj bi lahko izostala razprodaja »Domovine« v trgovini nasproti cerkve, ko jo itak dobiva vsakdo že po pošti brezplačno. Pošiljajo pa jo prav po cigansko. Ako jo enkrat vrneš, pa ti še drugi pride. — Razumljivo: Nasilje in denar. Kakršna stranka — taki njeni listi! Pa bo zopet dr. Zerjav in še kak drug gospod rekel, da »Domoljub« laže.

IZ SENCURJA.

(Predavanje.)

Pretečeni dve nedelji nam je priredilo predavanje Kat. prosvetno društvo. Predaval je č. g. profesor Watzel iz Kranja o zgodovini jugoslovanskih narodov. Bilo je prav podučil-

Krila

za dame, moderno izdelana,
trpežno šport krilo Din 75—,
enobarvni ševjot Din 100—,
modno-rižasto ali karo
Din 140—, tenis-krilo Din 160—,
kakor tudi bluze, plašče, kostume
ter sploh vso konfekcijo za dame
in otroke razpošilja po zelo znižanih cenah veletrgovina

R. STERMECKI
Celje št. 19.

Vzorci razne manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami pa zastoj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povzete vožnje. — Trgovci engros cene.

vo. Zanimanje je bilo dovolj, saj je prišlo vsakokrat 70 do 100 slušateljev, kar je dovolj za razmere, katere so pri nas. — Bilo pa je to žal — šele prvo predavanje po vojski! Počasi pa gotovo. Bož živili!

IZ BITENJ V BOHINJU.

(Naročili smo zvonove.)

Kakor po drugih cerkvah tako je tudi pri naši cerkvi, ki je podružnica farne cerkve na Boh. Bistrici, vojna vzela zvonove, katerih glasovi so bili tako ubrani, da so sloveli daleč na okrog. Od teh nam je ostal samo eden in sicer najmanjši. Po vojni se je zopet nekaj gospodarjev zanimalo za to, da bi se ponovno napravili bronasti zvonovi, a ta ideja je vsled neodobnosti vaščanov propadla. Glavni vzrok je bil seveda tako visoka cena bronu. Zanimanje za zvonove se je tekoma zadnjih let večkrat obnovilo, a je vselej zamrlo. Pred kratkim sta se pa prav pogumno zavzela zato posestnik Josip Mercinger in Franc Ravnik, napravila proračun ne kakor smo se preje nadali, za bronaste, ampak za jeklene zvonove in prav pridno šla od hiše do hiše. Ko sta spravila polovico vsote skupaj, so pa zvonove naročili. Tako upamo, da bo naša cerkev kmalu prišla do lepega zvonjenja.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI.

(Obč. proračun.)

Mnogo ljudi zanima, kakšno je bilo gospodarsko v naši občini, kakšen je bil občinski proračun za l. 1925. Evo tedaj podatkov! Dohodki: Lesni dohodki občine od pisarne, lova in taks 1591.10 Din. Preostanek iz leta 1924 12.498.81 Din. Naklade na vino, pivo, žganje, meso 36.944.96 Din. Doklade k direktnim davkom 14.877.32 Din. Skupaj 65.912.19 Din. — Stroški: Šole 26.548.— Din. Plače in zavarovanje 17.103.70 Din. Pisarna 4390.25 Din. Ubogi 5268.95 Din. Vojsko 912.60 Din. Drine 990 Din. Povrnjena trošarina 2912.02 Din. Podpora požarni bratovi 500 Din. Babica 800 Din. Razno 1258 Din. Skupaj 60.623.52 Din. — Dohodki tedaj 65.912.19 Din, a stroški 60.623.52 dinarjev. Preostanek je 5288.67 Din. — V čisto torej, da se je modro in pametno gospodarilo. — Ne delo tega so bili v »Slovenca« in tudi v »Domoljubu« poda ki članov ljubljanske in mariborske škofije. Sv. križ je bil skoraj na zadnjem mestu ljubljanske škofije, nekaj nad 100; to se pravi, od vsake 100 ljudi, en naročnik. Rečeno je bilo tudi, čim bolj gremo vinski krajem napreči, tem manj je naročnikov, dasi ko župnije večje. Merda je v vinskih krajih največja revščina, je pisal »Slovenec« in »Domoljub«. Menda bo že res tako. Tudi letos ne bo v naši fari veliko več članov. Revščina je velika. Imamo pa v naši fari strašen davek. L. 1925 se je zapelo v občini po gostilnah 350 tisoč dinarjev. Doma pa se je posilo za okoli 2 milijona dinarjev. Vsega skupaj čez 10 milijonov kron. To v občini, a v župniji, ki je mnogo večja kot občina, pa še

veliko več. Ker vina ne moremo prodati, ga pa toliko bolj »lucamo« doma po pravilu: Vino je dar božji in pa iz domačega sode. Res, najhujši davek! — Še nekaj moramo omeniti, da bo naše poročilo popolno. Pohvaliti moramo cerkveno petje, ki je zares lepo, posebno pri popoldanskim službi božji. Posebno lepo pa bo, ko kmalu nastopi kvartet (4 glasovi) fantov, ki se vežbajo prav pridno skoraj vsak večer. Bomo poročali.

BOROVNICA.

(Razno.)

Tudi za naš kraj se poteguje dr. Žerjav s svojo »Domovino«. Pošilja jo cele kupe, zastoni seveda, ljudje jo vračajo, pa prihaja vseeno s pravo židovsko vsiljivostjo še naprej. Edini naš pravi odgovor na to vsiljivost bodi ta, da se še z večjo ljubeznijo oklenemo našega pravega prijatelja »Domoljuba«.

Napredovali smo sedaj tudi v toliko, da smo dobili novo »prepotrebno« društvo, rdečo »Svobodo«, ki je začela uveljavljati svoj kulturni program z veseljami in s seveda zelo poučno igro »Vdova Rošlinka«. Ker je pa njeno članstvo še bolj šibko, so začeli vabiti »Svobodo« od drugod, da nam prinese prave svobode. Prišli so res iz Šiške in Viča, pa so morali sprevrediti, da naše ljudstvo še ni zrelo za njihovo »svobodo« in pravijo, da jih ne bo več. Sicer je pa prav, da po pustnem norenju pride malo odpočitka, ker drugače mora kraj obubožati.

Naše prosvetno društvo je priredilo to zimo do sedaj 6 iger, ki so razmeroma vse dobro izpadle. V nedeljo 23. februarja nam je predaval g. dr. Snoj o preganjanju krščanstva v Rusiji. Ljudem je predavanje silno ugnajalo in izrazili so željo, naj se taka predavanja večkrat ponavljajo. Zato smo pa tudi že naprosili, da v kratkem pride predavati g. Lindič o treznosti, ki je pri nas precej potrebna. Saj smo ravno zadnje dneve imeli priliko opazovati, kam pripelje človeka pijanost, ko so se pijani fantje spravili nad dva najbolj mirna fanta, ki sta šla nič hudega sluteč domov, in ju nevarno poškodovali. Seveda dotičnih junakov ni videli pogosto v cerkvi, pred cerkvijo že, v gostilni pogosto, v društvu pa nobenem. Stariši pa raje pošiljajte svoje fante v naša društva, kjer bodo slišali vsaj katerikrat pošteno besedo in se izobrazili, pri tem pa vam ne bodo delali skrbi in sivih las.

Kaj berem?

Josip Grdina: Štiri leta v ruskem ujetništvu. Ljubljana, 1925. Str. 611. — V komisijski zalogi Jugoslovanske knjigarne. Mlad in priprost naš rojak iz ameriškega Clevelanda je v tej knjigi zbral vrsto svojih spominov in doživljanj iz svetovne vojne in iz ruskega ujetništva. Nemila usoda je hotela, da se je tik pred svetovno vojno

vrnil v svoje rojstne Prevalje pri Preserju, mobilizacija ga je zalotila doma, moral je v Galicijo in od tam na Rusko.

Z živahno in toplo besedo, ki nam sega do srca, opisuje vso dolgo, bolj trnjevo ko solnčno pot štirih let ruskega ujetništva in neugasnega kopnenja po mili domovini. Ne zdi se ti, da samo čitaš, občutek imaš, ko da doživljaš sam, kar je doživel naš pisec knjige. Kako radi sledimo pisateljevemu opisu potovanja po ruskih železnicah in stepah, med samozavestnimi, a poštenimi kozaki, kako živo nam riše šege, navade, vero, cerkev in njene obrede, mužikovo delo na polju in doma, njegov značaj in posebnosti pri najraznovrstnejših prilikah in slovesnostih življenja. Grdinov opis ruske revolucije, ki jo je sam doživljal in po ruskih časopisnih vesteh in po lastnem opazovanju sproti zasledoval sam, časa boljševiske strahovlade, bratomorne državljanske vojne in stališče ruskega kmeta v oni dobi pa je za nas, ki smo o vseh teh stvareh tako slabo ali pa enostransko poučeni, naravnost novo odkritje.

Ker nam omenja pisatelj v svojih doživljajih tudi več slovenskih tovarišev, ki je v Rusiji nanje naletel, z njimi delil ujetniške težave in redko veselje, ali kako drugače prišel z njimi v dotiko (tako n. pr. srečamo tu vojake-ujetnike iz Preserja, Viča, Gamelj, Mengša, Škofje Loke, Maribora itd.), zato bodo vsi ti gotovo radi slišali celo pisateljevo zgodbo. Če pa jih morda krije daljna ruša ruskega groba, bodo dobili svoji v Grdinovem spisu vsaj nekaj podatkov iz njihovega življenja na Ruskem.

Knjigo, ki jo krasi več lepih slik, pa bo vzel vsak rad v roke tudi radi tega, ker ji je pisatelj (ki je dovršil samo ljudsko šolo v Preserju), dodal v prilogu tudi še kratek pregled zgodovine ruskega naroda. Če še pristavimo, da je cena 80 Din za delo, ki obsega 611 strani, za naše razmere izredno nizka, moremo te potopisne in ujetniške spomine vsakomur kar najtopleje priporočati; nikakor pa ne smejo manjkati v nobeni prosvetni, šolski, društveni in izobraževalni knjižnici. Gospodarska obvestila.

Razno.

Debeluharja. Na Nemškem sta dva otroka, eden star 12 let, drugi 11. Torej morata še oba v šolo hoditi. Pa je prvi 115 kg težak, drugi 125!

Ognjeniki v Sred. Evropi so bruhali zadnjih pred 5000 leti.

Nagrada za poevanje okoli sveta. 140.000 Din bo dobil francoski vojni pohabljenec Parnot, če bo prišel okoli sveta. Nima nog, temveč samo lesene proteze. Prehoditi mora 50.000 kilometrov, prehodil jih je že 15.000, vsak dan jih napravi 40.

Hitro letalo. Neko francosko transportno letalo je z 8 popotniki letelo iz Pariza v Amsterdam v 1 uri 50 minut; na uro je napravilo 204 kilometre.

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Ta misel je od očila. Besno je sklenil, da najde otroka živega ali mrtvega, ali da najdejo njega samega mrtvega. Ni se hotel vrniti domov brez nje, a je dobro vedel, kaj to pomeni pri njegovih od napa in truda skoro izčrpanih močeh. Obrnil se je in začel zopet stopati proti potoku. Ta se je valil v temo, črn, moten stik, še temnejši vsled belih sneženih nasipov, ki so ležali ob njem in nad njim. Smrtna groza je gledala iz njega in iz šumenja njegovih voda, ki so se z divjim hrupom prelivali z ene strani na drugo, je odmeval klic obupa.

»Bog se je usmili, če je padla sem noter,« je zamrmral Donal.

Dvignil je svetiljko in poiskusil svetiti z njo preko bobnečega hudournika. Rdeč krog je padal na snežne nasipe na oni strani, ko je hodil počasi ob obrežju reke in — srce mu je zastalo v prsih! Tam v sredi kroga je bilo nekaj temnega. To je otroška noga! Z nenaadno, novo močjo je skakal preko zametov ob obrežju, dokler ni prišel do lesenega mostu, slabega in nezanesljivega, kajti obstajal je iz samo ene deske in šibke ograje. Sneg je bil po njem le lahko natrošen, ker se ni mogel obdržati na ozki brvi, in tu, v belih nasutih kristalih, so se jasno poznali odtiski Nodlaginih nog. Za nekaj časa je posvetil z lučjo nanje, nato je skočil preko mosta in hitel na drugi strani ob obrežju, sveteč s svetiljko pred seboj. Črez malo trenutkov je, s koleni in rokami na tleh, odmetaval mehki sneg, ki je zagrinjal otroka, in slednjič razkril malo postavo, ki je še vedno pritiskala mrtvo jagnje k prsim. Jagnje je vrgel v potok, sedel na tla, odpel veliko suknjo, in vzel otroka v naročje. Bila je na videz mrtva. Nobenega znaka življenja ni bilo videti na

njenem posinelem, ozkem obrazu ali na zaprtih očeh, ležala je trda in nezavestna na njegovih rokah. Naenkrat se je vse njegovo čustvovanje do nje popolnoma izpremenilo. Iz nenaklonjenosti zadnjih par let se mu je razvila nenadna, neizmerna ljubezen do tega navidez mrtvega otroka. Čutil je, da bi v tej strašni zimski noči rad dal svoje lastno življenje, da le zopet oživi te mrtve poteze in ude. Nemočnost, zapuščenost te male izgubljene, spomin na njeno žalostno usodo je tako močno vplival nanj, da je zajokal kot otrok. In potem je molil, kot ni še nikoli prej, naj ji Bog vrne dušo, katero je poklical k sebi. Napol blazen je tolkel z malimi rokami ob svoji dlani, drgnil in greval ude, dihal v okameneli obraz, ki so ga močile tudi njegove soze. Dolgo časa (v njegovem strahu so se mu zdela leta) se ni prikazalo nobeno znamenje življenja in že mu je hodilo na misel, da leže zraven nje in da ju najdejo skupaj mrtva, naj ne more nihče reči, da ni storil svoje dolžnosti, ko je naenkrat zapazil, da se je drobna roka odmeknila od vročega stekla svetiljke. Podvojil je svoj napor, primaknil svetiljko bliže in razil njeno blago toploto po malih udih in čez nekaj časa se je umeknila škrlatna barva na licih nežni rdečini. Odprla je oči in trudno vprašala:

»Kdo je to? Ali je Owen?«

Te besede so ga zadele kot nož. Vedel je, kako se je otrokovo srce, ki ga je sam odbil od sebe, nagibalo njegovemu boljšemu bratu; in sedaj, v prvem trenutku zavesti, se je nehote takoj pojavilo čustvo zaupanja.

»Ne. Jaz sem — Donal! Ali me ne poznaš, Nodlag?«

»Kaj me tepeš, Donal? Kaj sem ti storila?« Kaži še vedno je drgnil in tolkel drobne roke. Toda ta mala ročnja mu dela neizrečeno težko.

»Jaz te hočem samo segreti, Nodlag. Ali me sedaj poznaš?«

»Poznam te. A kje je Owen? Jaz pojdem z Owenom domov.«

Donal ni rekel ničesar. Vzel je svetiljko, dvignil otroka, ga tesno stisnil k sebi, da bi ga toplota oživila, in dejal:

»Okleni se z rokama mojega vratu, Nodlag, in ga ne izpusti. Bog in Njegova blažena Mati naj me okrepčata, da pridem do doma, toda bojim se, da bova jaz in ti ležala, preden se zdani, v mrzli postelji.«

Zadnji dogodki, ki so ga tako zelo pretresli, so napeli vse njegove sile, toda sedaj je čutil, da mu zopet naglo pešajo. Začel se je bati, da ne bo zmogel teh gričev in dolgih snežnih polj pred seboj, polnih zametov, ki so vsak trenutek naraščali. In te strašne snežinke, ki so padale tako močje, tako neslišno, tako neumljeno, so ga slepile, mu težile pleča in ovirale korak. V njegovem naročju je ležalo breme, ki je postalo še bolj leno in nemočno, ko je Nodlag zaspala. Toda ljubezen, čista, nesebična ljubezen, zlasti ljubezen, ki vzraste iz črne korenine sovraštva, je čudovita reč. Donal je čutil, kakor da ga neka moč naprej potiska in od njega prevzema delo rešitve. In šel je dalje, da je, dvigal je noge kakor stroj, a vendar varno iskal poti, kajti dobro je poznal ceno bremena, katero je nosil, in čustvo časti se je umeknilo močnejšemu nagonu ljubezni. Toda narava je narava, in ko je stegoval naprej prosto roko ter slepo tipal pred seboj, delal velike, dolge korake ter se varoval razpok in jam, je opazil, da mu glasovi odgovarjajo, toda zbledlo

se mu je od mraza, napora in lakote. Bil je na obtožni klopi in sodnik si je del na črno glavo kapo ter se pripravil, da proglasi smrtno obsodbo, ker je umoril Nodlago, kar se dvigne iz zemlje ženska postava, črno oblečena, ter besno mahaje z rokami ustavi sodnika. Tedaj so mu začele luči sodne dvorane bliskati in švigati pred očmi. Žena se je obrnila k njemu in zakričala: »Donal! Donal! Nodlag! Nodlag!« Nato se je začelo vse vrteti. Čutil je, kako je neko breme padlo z njega, potem se je začelo dvigati in potapljati in on sam je v splošnem strahu in polomu padel mrtve na obraz.

XIII. poglavje.

Svatovščina in svarilo.

Luči, ki jih je Donal videl v svojih blodnjah, so bile svetiljke mož, kateri so se po brezuspešnem iskanju po gorah vrnili domov in katere so potem poslali, da najdejo njega; glasovi so bili klici njegovega brata Owena in hlapcev. Ko se je zbudil iz omotice in blodenj, je zapazil, da leži na blazinah na kuhinjski klopi. Ko se mu je pretekla noč, se je nenadoma obrnil in rekel:

»Začel vračati spomin in se je domislil dogodkov »Nodlag?«

»O hvala Bogu,« je dejala mati, ki je pristopila, »zopet si pri sebi.«

»Nodlag?« je ponovil nestrpno. »Kje je Nodlag?«

»Vse je dobro. V postelji je, pa ji ni nič hudega.«

Donal je obmolnil. Dali so mu nekaj požirkov mleka in žganja. Toda dolgo časa ni mogel jasno spoznati preteklih dogodkov in blodne sanje so ga še vedno nadlegovale.

»Kdo je na u rešil? Kje sva bila?«

»Bila sta prav blizu,« mu je odgovorila sestra, »v jarku na koncu cerkvenega polja. Pa kar je, je. Sedaj se moraš poboljšati in postati prav priden deček, zahaj še nikoli prej nisi bil tako blizu smrti.«

»Ali je bilo tako hudo?«

»Pa še kako! Klatil si vse mogoče neumnosti.«

»Čutil sem, da se mi je zbledlo, preden sem padel. To so bile čudne reči, prav zelo čudne.«

»Bolje bi bilo, da greš sedaj v posteljo,« je rekla mati. »Saj je že za vse nas čas, da bi šli.«

»Koliko je ura?« je vprašal Donal.

»Ravno štiri. In hlapci morajo že ob petih vstati.«

Na naslednji dan je bil popolnoma zdrav, samo na hrblju in na plečih so ga mišice močno bolele. Oče mu ni rekel ničesar, temveč ga je samo gledal s svojimi ostrimi, drobnimi očmi in mu krepko stiskal roko, kar je govorilo več kot vse besede. Mala Nodlag je ležala bolna v sobi. Vsled prehajanja so se ji lahko vnela pljuča, in ko je Donal stopil k njej, jo je tresla mrzlica. Toda gledala ga je s svojimi velikimi, svetlimi očmi in molčala. Krepkega moža je ta pogled tako pretresel, da je trepetal. Zavest, da jo je on rešil, je še okrepila veliko ljubezen, ki se mu je nanovo porodila v tej noči in ob onem zametu, kjer jo je našel.

»Jagnje sva izgubila, Nodlag,« ji je rekel. »Potok ga je odnesel. Našel sem ga mrtvega v tvojem naročju, ko sem te izkopal iz snega.«

»Ali je bilo mrtvo?« je vprašala težko dihače.

»Da in mrzlo in trdo kot kamen. Toda jaz ti dam drugega, ko se pozdraviš.«

(Dalje prih.)

Postena delavca. Bogata Norvežanka se je peljala iz Pariza v avto, mobilu v Nizzo. Pri odhodu iz hotela je postavila skrinjico z dragimi kamni v vrednosti treh milijonov dinarjev na cestni tlak med tem ko so njeno prtljago spravljali v avtomobil. Skrinjico je pa tam pustila. Med potjo se je spomnila nana, je dala avto obrniti in se je peljala nazaj. Šla je na policijo in je dobila v svoje največje začudenje skrinjico že tam, čisto nedotaknjeno. Našla sta jo dva delavca, ki sta jo takoj nesla na policijo.

Teža živali. Vsakdo od nas se spomni še iz šolskih let na slike raznih živali. Omenimo slona. Njegova teža pride na 4000 do 5000 kg. Tudi mrož, ona morska žival, ki ima tako velike dolžne zobe, pride na 2000 do 4000 kg. Vse pa prekosi kit. Navadno si predstavljamo kita kot veliko ribo, ker plava po morjih okoli. Je pa sesavec. Dolg je 10 do 20 metrov, največji pa dosežejo dolžino 25 metrov. Sprejaj pri glavi je 3 metre do 7 metrov visok in morajo pri razloženju pristaviti lestve zraven, da pridejo gor. Težak je kit 5000 do 15 tisoč kg, v posameznih slučajih pa tudi 25.000 kilogramov.

Ogromen sod. Doslej je bil največji sod na svetu oni znani v mestu Heidelberg na Nemškem, ki je lahko sprejel v seboj 2.000.000 steklenic vina po 7 desetink litra. Sedaj je pa dobil brata v Eltvilla ob Renu, tudi na Nemškem. V trebuh tega velikana gre vina za 400 tisoč steklenic. Znotraj je ves s steklom obokan, torej cela bleščeča se palača. Prostorino si še lahko predstavljamo, če izvedemo, da ima sed vsebino 15 m dolge, 7 m široke in 8 m visoke sobe. Poleg tega velikana se nam zdi njegov sosed pravi pritlikavec, kajti vanj gre »samo« 160.000 steklenic vina. Zato je pa ta pritlikavec ves iz lesa, in pravijo, da je to največji leseni sod na svetu.

Prehudo. Andriškega komponista Franka Harlinga so po neki krasno igrani igri naskočile ženske in so ga toliko časa poljubovale, da se je nezavesten zgrudil.

Mladinska akademija

se vrši na praznik sv. Jožefa, 19. marca, ob pol 4 popoldne v Ljudskem domu v Ljubljani. Sodelujejo odseki in krožki iz: Ježice, Šmartna pri Litiji, Viča in Ljubljane. — Udeleženci z dežele se lahko vrnejo domov z vlaki, ki odhajajo okrog šeste ure iz Ljubljane.

Prepričajte se o trpežnosti

vrvarskih izdelkov
iz prve kranjske vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

In pri podružnicah Maribor, Vetrinjska 20 ter Kamnik, Šutna 4

POD VELBOM

Ceškuti & Zajc, Ljubljana, Stari trg 3

Solidno, poceni in dobro kupite za ženske: neveste, dekleta; za moške: ženine, fante; otroke in novorojenčke

Znake starosti na obrazu in plešasto glavo

boste preprečili najenostavnejše in najudobnejše s pomočjo dveh preizkušenih, zanesljivih in skozi dolga leta priljubljenih preparatov: 1. Fellerjeva

prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega delovanja zoper pege, sojedce, nečisto polt, rdeče in hrapave roke. 2. Fellerjeva močna pomada za las odstranjuje perihlaj, preprečuje izpadanje las in prerano osivelost, krhke lase napravi mehke in

volne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po 1 lonček od obeh vrst Elsa pomad že obenem z zavojnico in poštino za 38 Din, ali samo proti vnaprej poslanemu denarju, ker je po povzetju poština za 10 Din višja. Narodila nasloviti na: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 16, Hrvatska.

POGLEJTE CEKINE!

V Zlatorog terpenin milu

ne nahajajo zla niti na 10 frankov.

Zlatorog terpeninovo milo je boljše kot navadno milo, je s terpeninom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti topljivi obliki. Dve močnejši čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta:

terpenin razkroji milo te izpere!

Učinek Zlatorog terpeninovega mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog terpeninovo milo prikupilo vsem gospodinjam in vsaki, ki je enkrat prala z istim, ne uporablja več drugega mila.

Da se seznanijo z Zlatorog terpeninovim milom tudi najširši krogi, se od 1. avgusta 1925. v vsaki tisočeri komad Zlatorog terpeninovega mila vpreča 10 frank-zlatnik, ki med uporabo bliskoma pozdravlja presenečeno gospodinjstvo. Veliko zlatnikov se je do sedaj že našlo. Kupite in dajte zato vredno milo in lažite zlatnik!

ČILSKI SOLITER

s 155 % dušika.

Najboljše dušično gnojilo za vse spomladne setve, posebno za slaba žita.

Dobi se pri vseh poljedelskih in gospodarskih društvih, v vseh prodajalnah veštačkih djubriv, skladiščih Ministerstva za poljedelstvo in vode in pri glavnem zastopniku za Jugoslavijo

g. Ivo Ceriniću
Karlovac (Hrvatska).

Pojasnilo o uporabi in vsa navodila o pravilnem gojenju daje brezplačno Delegacija Proizvajalca Čilske Salitre Boenkareova ulica 35 u Beogradu.

ČAJNA ROČKA

rujava

priljubljena in prijetna
čajna mešanica
za obitelji,
tudi pri trajnem uživanju
nobena okusna utrujenost.

Križev pot za kako podružno cerkev. KIP ROZENVENŠKE 100 cm. Poj. KRIŽI. Cena ugodna. HROVAT, podobar, Danžale

Najboljša dušičnato gnojilo

za vse zemlje in vse rastline je

čilski soliter

ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in pri trgovcih z umetnimi gnojili. — Njegova poraba je priprosta, učinek pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko hranilo dušik, ki največkrat primanjkuje našim zemljam. Vsa potrebna pojasnila in tiskana navodila o pravilni porabi tega in drugih umetnih gnojil, o umnem obdelovanju zemlje podaja na pismena vprašanja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16.

Zlatnike V ZLATOROG TERPENTINOVEM MILU so našle sledeče osebe: Kolkaj Ivanka, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 3; Suza Volkova, Šoštanj; Marčec Tončka, Središče; Perica Zadel, Cerknica; Amalija Juvancič, Lož; Peripović Milka, Zagreb, Kustošija. 1535

Zdravo dekle ki se želi priučiti gospodinjstvu, se sprejme. Ponudbe na upravo lista pod »Pridna« štov. 1595.

Organisti pozor! 24 velikonočnih, večinoma novih, pesmi z Regina coeli, v zvezku. proda po 30 Din komad Slov. pev. društvo »SLOVAN«, Brdo - Vič p. Lj.

ORGLA, GLASOVIRJE in HARMONIJE včlašuje in popravlja solidno, točno in po zmerni ceni Josip MARCHISETTI, Leskovec pri Krškem.

Vrtnarskega vajenca z vso oskrbo v hiši sprejme PAVEL ŠIMENC, trgov. vrtnar, Sv. Križ - Ljubljana. Zglasiti se je v cvetličarni na Sv. Petra cesti št. 33, Ljubljana. 1539

Vinogradniki! Opozarjam na vinogradniške brizgalnice znamke »Kmet«, solid. in s 3 letno garancijo. Dobe se po brezkonkur. cen. - Ferd. Kmet, klepar, Trebnje.

Ročni mlin skoraj nov, z 2 kamnoma, se ceno proda. — ALOJZIJ ŠKERJANC, Peč št. 13, pošta Višnja gora. 1551

Krastov okrogel LES

tudi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE »ZORA« d. z o. z. v Črnomlju. 1537

Suhe bosanske slive

ZA ŽGANJEKUHO ima vedno na zalogi

A. ŠARABON - Ljubljana.

MILO GAZELA

je najboljši mlod,
ki se je kdaj izdeloval!

šestavljeno je iz najbolj
surovin, ki perilo v nobenem
oziru ne škodujejo.

Daje obilno, gosto peno
ter temeljito čisti vsako perilo.
Vzrak tisočeri komad

VSEBUJE

ZLATNIK

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih pokrajin

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvostni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in briquete.

Naslov: **Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani**, Miklošičeva cesta 15/I.

Modna trgovina

F. Meršol nasl.

se nahaja sedaj

v Wolfovi ulici št. 5, Ljubljana.

Priporoča svojo bogato zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svile in bombaža. Predtiskanje ročnih del! Modno in kratko blago! — Velika zaloga čipk, rokavic, nogavic in pletenin za dame, gospode in otroke! Ustanovljeno 1. 1887

d Ves svet se vrti okoli solca — pravo gospodinjstvo pa okoli mila — »Gazela«.

Kmetje! Da Vam prihranim zamudno in drago potovanje v oddaljene kraje, sem s tem letom povečal svojo zalogo, posebno z železnino, tako da lahko dobite pri meni vse vrste železja, ki ga rabite za okovanje vozov, plugov, bran itd. V zalogi imam najboljše znamke podkev in podkovskih žebeljev. Stalno držim v zalogi sveži portland cement, umetno gnojilo superfosfat in sol. Cene zgoraj omenjenim predmetom sem pa tudi tako znižal, da se boste sami čudili. Traverze za enkrat še ne držim, pač pa Vam jih preskrbim na željo v najkrajšem času in ceneje kakor bi jih Vi sami. — Na novo sem vpeljal jeklene sekire, krampe, cepine, gnojne vile, kopače za vino-trade, motike in coklje za kolesa. — Poštena postrežba in vaša zajemčena! Se priporočam Ivan A. GROŠEK, trgovina z meš. blagom in dež. pridelki, Trebnje.

ZASTOPNIKA iščemo v vsakem kraju. Pripravno za vsakogar. — Potreben kapital Din 100.—. Lep zaslužek. Ponudbe pod »Postranski zaslužek« na »Propa'and«, rekl. dr. z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7 II.

OPOZORILO. Ravno kar je dospel s sveže marufakturno blago. Kraina izbira. Ker je direktni nakup, so cene zelo nizke. Opozorjam, da preden kupujete obleke za veliko noč, se prepričajte o ceni v moji trgovini, ker s tem prištedite mnogo denarja. — Stalna zaloga cementa, koruze, moke itd. Vedno sveže specer. blago. Vsemu blagu znižane cene. — Za obilen nakup se najtopleje priporočam

J. MENART, trgovec, DOMŽALE.

Pozor mlinarji! Naprodaj je tri pare mlinskih kamnov s tečajem in kolesom vred, in pet »stop«. Dva valarja (valcna), eden oster in eden gladek, dalje en stroj za snaženje zdroba in ena luštnica za čistiti žito in še drugi k tej stroki spadajoči deli. Vse to je še v obratu, se lahko pogleda na licu mesta in se takoj lahko prevzame. — Pojasnila daje PAVEL SEDEJ, mlinar, Javornik, Gorenjsko. 1176

Za Velikonoč nov klobuk

moram imeti! Kje naj ga kupim? — Najceneje ga kupiš v dobro znani trgovini klobukov

Jos. Pok nasl. A. Jamnik

LJUBLJANA, Stari trg št. 14.

Velika zaloga najnovejših novosti klobukov in čepic.

Na popolnejši
STOEPER
šivalni stroji

za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vsa doma.

Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Šelenburgova ul. 64.
Drobnoplačni pouk.
15 letno jamstvo.

Tvrdka F in I. Goričar Sv. Petra c. 29

naznanja, da se je za spomlad založila z vsemi najmodernejšimi blagovi za moške in ženske obleke; z dobrimi in ceneniimi blagovi za otroške, dekliske in fantovske obleke; z raznimi modno kariranimi perilnimi blagovi, deleni, kambriki; z rujavjo, belo in barvastoto kotenino najboljše vrste; z namiznimi peti, čipkastimi in rožnatimi blačom za na okna; z bombažastimi, volnenimi in svilnenimi rutami in šerpami itd. Vseled ugodnega nakupa in z majhnim zaslužkom prodaja po tako nizkih cenah, kot ne dobite nikjer drugod. — Pridite! Prepričajte se! Izplačala se Vam bo pot.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzov.: Gospobanka.

Rečun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000.—, vloge nad Din 200,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v našem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne tolerije.